

ĮMONIŲ TURTO DRAUDIMO TAISYKLĖS

(Patvirtintos ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ Valdybos nutarimu 2025 m. gruodžio 16 d., galiojančios nuo 2026 m. sausio 1 d.)

ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ (toliau – Draudikas), šių Įmonių turto draudimo taisyklių (toliau – Taisyklės) ir (ar) papildomų sąlygų pagrindu, sudaro Draudimo sutartį su fiziniais, juridiniais asmenimis ar subjektais, neturinčiais juridinio asmens statuso (toliau – Draudėjai), ir įsipareigoja už Draudimo sutartyje nustatytą Draudėjo mokamą draudimo įmoką, draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu įvykus draudžiamajam įvykiui, išmokėti Draudimo sutartyje nustatytą tvarką, apskaičiuotą draudimo išmoką.

Draudimo sutartis gali būti sudaryta ir kito asmens naudai (Apdraustojo). Tokiu atveju visos sudarytos Draudimo sutarties sąlygos, taikomos Draudėjui, galioja ir Apdraustajam, išskyrus pareigą mokėti draudimo įmokas, jeigu nebuvo sutarta kitaip. Taip pat šiose Taisyklėse nurodytos sąvokos ir draudimo sąlygos, kuriose yra vartojama sąvoka „Draudėjas“, turi būti aiškinamos ir taikomos analogiškai ir Apdraustajam.

Draudimo sutarties šalys raštu gali susitarti ir nustatyti papildomas arba skirtingas draudimo sąlygas, nei nustatytos šiose Taisyklėse, t. y. susitarti dėl individualių sąlygų, jas įrašant ir apibrėžiant draudimo liudijime arba atskirame dokumente, sudaromame prie draudimo liudijimo.

Esant prieštaravimų ar neatitikimų tarp Taisyklių ir papildomų draudimo sąlygų, taikomos papildomų draudimo sąlygų nuostatos. Draudikas visais atvejais pirmiausia vadovaujasi individualiomis šalių susitartomis draudimo sąlygomis, dėl kurių šalys susitarė raštu.

I. BENDROJI DALIS

Bendroji taisyklių dalis apibrėžia pamatines, daugeliui draudimo produktų taikytinas Draudimo sutarties sąlygas, įskaitant (bet neapsiribojant) sutarties sudarymo, vykdymo ir pasibaigimo nuostatas, taip pat draudimo įmokos apskaičiavimo tvarką, jos sumokėjimo terminus bei būdus, bendrąsias sutarties šalių teises bei pareigas, bendrąsias pareigas, įvykus draudžiamajam įvykiui, bendrąją draudimo išmokos apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką, jos mažinimo ar nemokėjimo atvejus, bei sutarties pakeitimo ar nutraukimo sąlygas.

Bendroji taisyklių dalis nustato tik bendrąsias draudimo sąlygas, taikomas Draudimo sutarčiai, kurias papildo Taisyklių Specialiosios dalies sąlygos bei Papildomos draudimo sąlygos, jei jos nustatytos. Išimtiniais atvejais, nustačius prieštaravimą ar neatitikimą tarp Bendrojoje taisyklių dalyje įtvirtintos nuostatos ir Taisyklių Specialiosios dalies, vadovaujantis Taisyklių Specialiojoje dalyje įtvirtinta draudimo sąlyga.

DRAUDIMO TAISYKLĖSE NAUDOJAMOS SĄVOKOS

1. **Apdraustasis** – Draudimo sutartyje nurodytas Draudėjas ar kitas asmuo, kurio turiniai interesai yra apdraudžiami.
2. **Atgręžtinio reikalavimo teisė (Subrogacija)** – Draudiko teisė reikalauti grąžinti išmokėtą draudimo išmoką iš atsakingo už padarytą žalą asmens. Subrogacija yra netaikoma Draudėjo atžvilgiu, išskyrus įstatyme ir šiose Taisyklėse nustatytas išimtis.
3. **Draudėjas** – asmuo, kuris sudarė Draudimo sutartį su Draudiku.
4. **Draudikas** – ADB „Compensa Vienna Insurance Group“, įmonės kodas 304080146, adresas Ukmergės g. 280, Vilnius.
5. **Draudžiamasis įvykis** – staiga ir netikėtai įvykęs, nuo Draudėjo, su Draudėju susijusių asmenų, Apdraustojo ar Naudos gavėjo valios nepriklausantis įvykis, kuriam įvykus Draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.

6. **Draudimo apsauga** – Draudiko įsipareigojimas, įvykus draudžiamajam įvykiui, mokėti draudimo išmoką.

7. **Draudimo įmoka** – Draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią Draudėjas, Draudimo sutarties sąlygomis moka Draudikui už draudimo apsaugą.

8. **Draudimo laikotarpis** – draudimo liudijime nurodytas laiko tarpas, apibrėžiantis Draudimo sutarties galiojimą, jei šalys tinkamai ir laiku vykdė sutartimi prisiimtus įsipareigojimus.

9. **Draudimo liudijimas (polisas)** – Draudiko išduodamas dokumentas (atspausdintas arba elektroninis), patvirtinantis Draudimo sutarties sudarymą.

10. **Draudimo rizika** – draudimo objektui tikėtinas gresiantis pavojus.

11. **Draudimo suma** – Draudimo liudijime nurodyta arba Taisyklių sąlygose ir (ar) Draudimo sutarties papildomose sąlygose nustatyta tvarka apskaičiuota pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka ar jų suma, išskyrus Draudimo sutartyje numatytus atvejus.

12. **Draudimo išmoka** – draudimo mokama pinigų suma, skirta atlyginti dėl draudžiamąjį įvykio patirtą atlygintiną nuostolį; ji apskaičiuojama pagal šias Taisykles ir Draudimo sutartį, taikant nustatytas draudimo sumas, limitus ir sublimitus, nevisiško ir dvigubo draudimo taisykles, išskaitas (franšizes) bei PVM taikymo tvarką ir kitas pagal teisės aktus ar sutartį atskaitomas sumas. Išmoka mokama Draudėjui, Apdraustajam ar polise nurodytam Naudos gavėjui, o kai numatyta teisės aktuose – trečiajam asmeniui.

13. **Draudimo sutartis** – Draudiko ir Draudėjo sudaryta sutartis, kuria susitariama dėl draudimo apsaugos teikimo, Draudėjo mokamos draudimo įmokos ir kitų sąlygų; draudimo sutartį sudaro ir jos neatskiriamos dalys yra šios Taisyklės (bendrosios ir, jei taikoma, specialiosios), draudėjo rašytinis prašymas arba pasiūlymas sudaryti draudimo sutartį (jeigu buvo pateiktas), draudimo liudijimas (polisas) su jame nurodytomis specialiosiomis sąlygomis, draudimo sutarties priedai bei draudiko ir draudėjo raštu suderinti dokumentai, kuriais nustatomos papildomos (individualios)

draudimo sąlygos; visi minėti dokumentai yra vienodai privalomi ir kartu sudaro vieną teisinį sandorį, o jiems tarpusavyje prieštaraujant taikoma Taisyklėse nustatyta sąlygų viršenybės tvarka, jos nenustačius – prioritetas teikiamas polisui (specialiosioms sąlygoms) prieštaravimo apimtyje.

14. **Draudimo vertė** – pinigais išreikšta draudžiamojo intereso vertė, atitinkanti šiose Taisyklėse nustatytą vertės rūšį.

15. **Dvigubas draudimas** – kai tas pats draudimo objektas apdraustas pagal kelias draudimo sutartis, skirtingų draudikų. Tokiais atvejais draudimo išmoka mokama Draudėjui, dėl to paties nuostolio pagal kelias Draudimo sutartis, proporcingai savo atsakomybės daliai. Šiuo atveju bendra draudimo išmokų suma neturi viršyti nuostolio sumos.

16. **Išskaita (franšizė)** – suma ar dydis, kuriuo, įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas sumažina mokėtiną draudimo išmoką; išskaita gali būti nustatyta fiksuota pinigų suma, procentine dalimi (gali būti numatytas minimalus ar maksimalus jos dydis) arba laikotarpiu (verslo nutrūkimo atveju – laukimo laikotarpis, per kurį patirti nuostoliai neatlyginami). Kai per vieną draudžiamąjį įvykį nukenčia keli draudimo objektai toje pačioje draudimo vietoje ir jie apdrausti ta pačia draudimo sutartimi, įmonių turto nuostoliams taikoma viena – didžiausia – pagal įvykį taikytina išskaita, o verslo nutrūkimo nuostoliams taikomas sutartyje nustatytas atskiras laukimo laikotarpis, nebent polise aiškiai įtvirtinta bendra išskaita abiem atlygintinų nuostolių rūšims. Jeigu tam pačiam įvykiui būtų taikomos kelios išskaitos (pavyzdžiui, pagal skirtingas rizikas ar objektų grupes), taikoma didžiausia, nebent polise nustatyta kita tvarka. Nustatant mokėtiną išmoką, pirmiausia apskaičiuojamas atlygintinų nuostolių dydis, pritaikant polise ir šiose Taisyklėse nustatytus limitus, sublimitus, nevisiško draudimo ar kitus koregavimus, ir tik tada iš jo atimama išskaita.

17. **Naudos gavėjas** – Draudimo sutartyje nurodytas arba Draudėjo paskirtas asmuo, arba kitas asmuo, turintis teisę ir teisėtą interesą gauti draudimo išmoką.

18. **Nevisiškas draudimas** – taikomas, kai draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę. Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas atlygina patirtų nuostolių dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

19. **Nuostolis** – pinigais išreikštas turinės žalos dydis, nustatomas ir apskaičiuojamas pagal šių Taisyklių ir draudimo sutarties nuostatus.

20. **Nedraudžiamasis įvykis** – įvykis, kuris pagal šias Taisykles, draudimo sutartį ar taikytinus teisės aktus nelaikomas draudžiamuoju; jam įvykus Draudikas nemoka draudimo išmokos ir neatlygina jokių patirtų nuostolių.

21. **Pirmos rizikos draudimas** – draudimas, kai Draudimo suma yra mažesnė už Draudimo vertę; draudžiamojo įvykio atveju nuostolis atlyginamas iki Draudimo sutartyje nurodytos Draudimo sumos, neatsižvelgiant į Draudimo sumos ir Draudimo vertės santykį, todėl nevisiškas draudimas netaikomas. Išmokėjus draudimo išmoką, Draudimo suma atitinkamai sumažėja ir neatsistato; vėlesniems įvykiams taikoma likutinė Draudimo suma, nebent polise aiškiai nustatyta jos atstatymo tvarka ir papildoma įmoka.

22. **Draudimo išmokos limitas** – Draudimo sutartyje nurodyta suma, kurios neviršydamas Draudikas išmoka Draudimo išmoką dėl į draudimo liudijimą įtrauktos papildomos ar individualios draudimo sąlygos už Draudimo sutartyje įvardytą draudžiamąjį įvykį. Draudimo sutartyje nurodytas išmokos limitas galioja vienam įvykiui ir visam Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui, jei nebuvo susitarta kitaip.

23. **Su draudėju susiję asmenys** – tai fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie teisėtai veikia draudėjo nurodymu ir (ar) jo kontroliuojami arba kuriems draudėjas pavedė ar kitaip patikėjo draudimo objekto valdymą, saugojimą ar priežiūrą, įskaitant draudėjo darbuotojus, asmenis pagal civilines sutartis (t. y. su draudėju civilinį santykį turinčius vykdytojus, atliekamus darbus ar paslaugas draudėjo naudai ir veikiančius draudėjo nurodymu ir (ar) jo kontroliuojamus), laikinųjų darbų atlikėjus ar savanorius, draudėjo vadovą, valdymo organų narius ir kitus įstatymų tvarka įgaliotus atstovus, taip pat teisėtus draudimo objekto valdytojus (pvz., nuomininkus, nuomotojus,

saugotojus, pervežėjus, remonto, aptarnavimo, apsaugos ar priežiūros paslaugų teikėjus) ir šių asmenų darbuotojus bei valdymo organų narius – tiek, kiek jie vykdo draudėjui prisiimtus įsipareigojimus, pagal sudarytas sutartis. Šiai sąvokai nepriskiriami klientai, lankytojai, atsitiktiniai tretieji asmenys ar pažeidėjai, jei jie neveikia draudėjo nurodymu ar kontrole ir jiems nebuvo patikėtas apdraustas turtas.

24. **Taisyklės** – Draudiko parengtos standartinės Draudimo sutarties sąlygos, kurias sudaro Bendroji dalis, Specialioji dalis, Papildomos draudimo sąlygos ir Saugumo reikalavimai.

25. **Trečiasis asmuo** – fizinis ar juridinis asmuo, kuris nėra Draudimo sutarties šalis (Draudikas ar Draudėjas), nėra papildomas apdraustasis, naudos ar išmokos gavėjas (pvz., lizingo davėjas), taip pat nepriskiriamas „su Draudėju susijusiems asmenims“ ir nėra asmuo, kuriam Draudėjas yra patikėjęs draudimo objekto valdymą, saugojimą ar priežiūrą; trečiasis asmuo neturi teisių ar pareigų pagal Draudimo sutartį, išskyrus atvejus, kai tokią teisę aiškiai suteikia teisės aktai ar polise nurodyta kitaip. (Klientai, lankytojai ir kiti atsitiktiniai asmenys paprastai laikomi trečiaisiais asmenimis.).

draudimo sutarties sudarymas, galiojimas ir pabaiga

26. Draudimo sutartis sudaroma pagal Draudėjo pateiktą raštišką arba žodinį prašymą sudaryti Draudimo sutartį Draudikui.

27. **Informacijos atskleidimo pareiga.** Draudėjas, prieš sudarydamas Draudimo sutartį ir visą jos galiojimo laikotarpį, privalo tiksliai ir išsamiai pateikti Draudikui visas jam žinomas ir protingai žinotinas esmines aplinkybes, galinčias turėti įtakos Draudiko sprendimui priimti draudimo riziką, nustatyti draudimo įmoką, sąlygas, išskaitas, limitus, taip pat įvertinti draudžiamojo įvykio tikimybę ir galimos žalos dydį. Esminėmis laikomos aplinkybės, kurios galėtų pakeisti Draudiko sprendimą dėl rizikos prisiėmimo ar sąlygų nustatymo ir neapsiribojant tuo, Draudėjas visais atvejais privalo pateikti:

27.1. informaciją, nurodomą Draudiko nustatytos formos prašyme / anketoje sudaryti Draudimo sutartį (jeigu ji pildoma);

27.2. informaciją, kurios Draudikas raštu paprašo (įskaitant elektroniniu paštu ar per Draudiko elektronines sistemas);

27.3. Draudėjas privalo pranešti Draudikui apie visas sudarytas ar ketinamas sudaryti tos pačios rizikos ir to paties draudimo objekto Draudimo sutartis su kitomis draudimo įmonėmis ir jų sąlygas, tiek prieš sudarant Draudimo sutartį, tiek Draudimo sutarties galiojimo metu;

27.4. kitą informaciją, kurią pateikti reikalaujama šiose Taisyklėse ar taikytinuose teisės aktuose;

27.5. Draudėjas taip pat privalo nedelsdamas, šiose Taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais, pranešti Draudikui apie jam žinomas pasikeitusias esmines aplinkybes (pvz., draudimo objekto naudojimo, apsaugos priemonių, vietos, paskirties, vertės ar rizikos padidėjimo), atsiradusias po sutarties sudarymo;

27.6. Informaciją apie Draudėjo arba apdraustojo sudarytas sutartis, kuriomis yra visiškai ar iš dalies atsisakoma reikšti pretenzijas žalos kaltininkui dėl visiško ar dalinio žalos atlyginimo.

Informacija laikoma pateikta tinkamai, kai ji aiškiai ir teisingai perduota raštu (įskaitant elektroniniu paštu ar per Draudiko elektronines sistemas). Dėl šios pareigos nevykdymo arba netikslaus vykdymo taikomi šiose Taisyklėse numatyti padariniai.

28. Draudėjas yra atsakingas už Draudikui pateikiamos informacijos teisingumą ir tikslumą.

29. Jeigu Draudimo sutarties sudarymo ar galiojimo metu paaiškėja, kad Draudėjo pateikta informacija buvo klaidinga ar melaginga, Draudėjas privalo nedelsdamas ją patikslinti raštu. Nepatikslinus informacijos per protingą terminą arba nustačius, kad netikslumai yra esminiai, tai laikoma esminiu Draudimo sutarties pažeidimu, suteikiančiu Draudikui teisę vienašališkai nutraukti Draudimo sutartį, apie tai pranešus Draudėjui raštu;

nutraukimas įsigalioja nuo pranešime nurodytos datos. Įvykus draudžiamajam įvykiui ir nustatius, kad informacija nebuvo pateikta dėl neatsargumo, Draudikas turi teisę mažinti draudimo išmoką proporcingai sumokėtos draudimo įmokos ir tos įmokos, kuri būtų buvusi nustatyta teisingai atskleidus aplinkybes, santykiui, o atsisakyti mokėti draudimo išmoką – kai Draudikas, žinodamas neatskleistas (ar neteisingai atskleistas) aplinkybes, nebūtų sudaręs Draudimo sutarties ar būtų ją sudaręs iš esmės kitomis sąlygomis; šių priemonių taikymas nedaro įtakos Draudiko teisei nutraukti sutartį ir taikyti kitas šiose Taisyklėse ir taikytinuose teisės aktuose numatytas priemones.

30. Prieš sudarydamas Draudimo sutartį Draudikas turi teisę, tačiau neprivalo, savo nuožiūra apžiūrėti draudimo objektą ir (ar) įvertinti draudimo riziką, pareiklauti susijusių dokumentų, nuotraukų ar kitos informacijos ir (ar) pasitelkti trečiuosius specialistus tokiai apžiūrai ar vertinimui atlikti; neįvykdyta apžiūra ar jos atsisakymas savaime nereiškia, kad rizika pripažinta tinkama, ir nesukuria Draudikui pareigos sudaryti Draudimo sutartį.

31. Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti Draudimo sutartį, nenurodydamas priežasčių.

32. Draudimo sutartis sudaroma rašytine forma ir patvirtinama Draudiko išduodama draudimo sutartimi (liudijimu), įskaitant elektroninę formą. Draudimo apsauga įsigalioja polise nurodytą draudimo pradžios dieną, jei šiose Taisyklėse ar pačiame polise nenustatyta kitaip. Polisas gali būti išduodamas ir (ar) pasirašomas elektroninėmis priemonėmis, prilyginamomis rašytinei formai.

33. Draudimo sutartis yra sudaroma Taisyklių pagrindu, išskyrus atvejus, kai šalys raštu susitaria kitaip.

34. Draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga pradedama taikyti tik po to, kai Draudimo sutartis yra tinkamai apmokama pagal nurodytą grafiką, tačiau visais atvejais ne anksčiau, negu nurodyta polise kaip draudimo laikotarpio pradžia, išskyrus atvejus, kai polise aiškiai nustatytas įmokos mokėjimo atidėjimas. Tokiu atveju:

34.1. Jei įmoka sumokama atidėjimo tvarka nustatytu terminu, draudimo sutartis laikoma įsigaliojusia, o draudimo apsauga – taikyta nuo polise nurodytos draudimo laikotarpio pradžios; laikotarpiu iki įmokos sumokėjimo Draudėjas privalo vykdyti visas pagal Draudimo sutartį jam tenkančias pareigas;

34.2. Jei įmoka per atidėjimo terminą nesumokama arba sumokama pavėluotai, taikomos 34.3. punkte nustatytos pasekmės;

34.3. Sumokėjus tik dalį draudimo įmokos arba tik dalį pirmos dalies įmokos, kai draudimo įmokos mokėjimas išdėstytas dalimis, Draudimo sutartis neįsigalioja ir draudimo apsauga neteikiama, o sumokėta draudimo įmoka per protingą terminą grąžinama Draudėjui;

34.4. Draudėjui nustatytu terminu nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, su kurios mokėjimu nėra siejamas Draudimo sutarties įsigaliojimas, Draudikas turi teisę su juo nutraukti Draudimo sutartį įstatymo nustatyta tvarka;

34.5. Sudarydamos Draudimo sutartį, Šalys raštu gali susitarti dėl kitokios Draudimo sutarties įsigaliojimo tvarkos ir (ar) terminų, nei numatyta šiose Taisyklėse; toks susitarimas galioja tiek, kiek jis aiškiai įtvirtintas polise ir (ar) atskirame rašytiniame susitarime, ir neprieštarauja taikytiniams teisės aktams.

35. Draudimo sutartis (draudimo apsauga) pasibaigia:

35.1. pasibaigus Draudimo sutartyje nustatytam draudimo laikotarpiui arba įvykus Draudimo sutartyje ar Specialiojoje dalyje apibrėžtam įvykiui, su kuriuo siejama draudimo apsaugos galiojimo pabaiga;

35.2. Šalių susitarimu arba vienašališkai nutraukus Draudimo sutartį (nutrūkus draudimo sutarčiai (liudijimui));

35.3. išmokėjus visas Draudimo sutartyje nustatytas draudimo sumas arba nustatytą bendrą draudimo sumą visiems draudimo objektams. Šiuo atveju sutartis pasibaigia nuo įvykio datos. Šis punktas taikomas, tik tais atvejais, kai draudimo objektas apdraustas neatsistatančia draudimo suma;

35.4. apdrausto turto nuosavybės teisė pereina kitam asmeniui, išskyrus atvejus, kai apdrausto turto savininku tampa Draudėjas;

35.5. po Draudimo sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudimo rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu.

36. Sutarties galiojimas pasikeitus Draudėjo teisiniam statusui:

36.1. Jeigu Draudėjas (juridinis asmuo) likviduojamas ir išregistruojamas be teisių ir pareigų perėmėjo, Draudimo sutartis pasibaigia nuo juridinio asmens išregistravimo dienos. Draudikas turi teisę į uždirbtą draudimo įmoką už laikotarpį iki pasibaigimo. Įvykiai, atsitikę iki pasibaigimo dienos, reguliuojami pagal šią Sutartį; po pasibaigimo įvykusių įvykių Draudikas nebedengia;

36.2. Vien tik reorganizavimas nesukelia Sutarties pasibaigimo; ją tęsia teisių ir pareigų perėmėjas. Draudėjas (ar perėmėjas) privalo per 10 darbo dienų raštu pranešti Draudikui ir pateikti perėmimą patvirtinančius dokumentus. Jeigu dėl reorganizavimo iš esmės pasikeičia rizika, Draudikas turi teisę pasiūlyti pakeisti sąlygas ir įmoką arba nutraukti Sutartį nuo pranešime nurodytos datos, bet ne anksčiau kaip po 15 kalendorinių dienų nuo pranešimo įteikimo;

36.3. Restruktūrizavimo bylos iškėlimas nesukelia Sutarties pasibaigimo. Sutartis galioja toliau; Draudėjo (ar restruktūrizavimo administratoriaus) pareigos mokėti įmokas ir vykdyti kitas sutartines pareigas išlieka. Nesumokėjus įmokų taikomos šiose Taisyklėse nustatytos sustabdymo / nutraukimo nuostatos;

36.4. Bankroto bylos iškėlimas nesukelia Sutarties pasibaigimo. Sutartis gali būti tęsiama ar nutraukiama įstatymų ir šių Taisyklių nustatyta tvarka (įskaitant bankroto administratoriaus teises). Jeigu bankroto procese įmonė likviduojama ir išregistruojama be perėmėjo, taikoma 36.1. nuostata;

36.5. Apie 36.1. – 36.4. nurodytus faktus Draudėjas (ar atitinkamai – jo administratorius / perėmėjas) privalo nedelsdamas raštu informuoti Draudiką ir pateikti tai patvirtinančius dokumentus (registro išrašą, teismo nutartį, perėmimo aktą ir pan.);

36.6. Išskyrus teisės aktų numatytą universalų teisių perėmimą, Draudėjo teisių ir pareigų perleidimas pagal šią Sutartį galimas tik gavus Draudiko rašytinį sutikimą;

36.7. Jei polise nurodyta keli Draudėjai ar keli apdraustieji, 36.1. – 36.4. taikomi kiekvienam atskirai: pasibaigia to juridinio asmens apsauga, o kitų asmenų apsauga galioja toliau, nebent polise nustatyta bendra Sutarties pabaiga;

36.8. kitais įstatymų ar Taisyklių Specialiojoje dalyje nustatytais pagrindais.

DRAUDIMO ĮMOKA

37. Draudimo įmokos dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į Draudėjo pateiktą informaciją, draudžiamą objektą, draudimo sumą, draudimo riziką bei kitas Draudimo sutartyje ar Taisyklių Specialiojoje dalyje nustatytas sąlygas.

38. Draudimo įmoka, jos mokėjimo terminai ir būdai yra nurodomi Draudimo liudijime. Jeigu Draudimo įmokos yra apmokestinamos pagal teisės aktus, tai taikytini mokesčiai yra nurodomi draudimo liudijime ir jie privalo būti sumokėti kartu su draudimo įmoka. Nors draudimo liudijime įmokų ir joms taikomų mokesčių sumos gali būti išskirtos, tačiau draudimo sutartis laikoma tinkamai apmokėta tik sumokėjus bendrą jų sumą – draudimo įmoką ir taikytinus mokesčius. Jeigu bendra mokėtina suma nėra laiku sumokama ar sumokama ne visa, taikomos tokios pasekmės, kurios pagal Taisykles taikomos dėl draudimo įmokos nesumokėjimo. Tuo atveju, jeigu tarp Draudiko ir Draudėjo susiklosto skoliniai santykiai, išieškomos sumos draudimo įmokų ir mokesčių sumas dengia proporcingai. Tuo atveju jeigu Taisyklėse yra numatyta Draudiko teisė iš draudimo išmokų išskaityti draudimo įmokas, tai jos yra išskaitomos kartu su taikytiniais mokesčiais.

39. Draudimo įmoka ar jos dalis, kai draudimo įmokos mokėjimas išdėstytas dalimis, laikoma sumokėta, kai gryniesi pinigai įnešami į Draudiko ar jo atstovo sąskaitą ir išduodamas tai liudijantis dokumentas arba draudimo įmoka sumokama bankiniu pavedimu. Pastaruoju atveju sumokėjimo data laikoma Draudimo įmokos įskaitymo į Draudiko ar jo atstovo sąskaitą diena.

40. Pasibaigus Draudimo sutarties galiojimui ar ją nutraukus, Draudėjo pareiga mokėti draudimo įmoką už laikotarpį, kai buvo teikiama draudimo apsauga, išlieka. Draudikas turi teisę reikalauti Draudėjo atlyginti patirtas išlaidas, susijusias su skolų pagal Draudimo sutartį išieškojimu.

41. Jei draudimo įmoka ar dalis yra nesumokama nustatyto laiku, Draudikas turi teisę taikyti 0,02 procento delspinigius nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą sumokėti dieną.

42. Kitos draudimo įmokos nesumokėjimo laiku pasekmės nustatytos taisyklių 34–35 punktuose.

DRAUDIMO SUMA

43. Draudimo suma nustatoma Draudėjo pageidavimu, ir Draudikas neatsako už netinkamai nustatytą sumos dydį, Draudikas turi teisę tik rekomenduoti Draudėjui nustatytinos draudimo sumos dydį.

44. Draudimo sutartyje gali būti nustatyta bendra draudimo suma visiems draudimo objektams, kurios negali viršyti visų draudimo išmokų suma, mokama pagal Draudimo sutartį pagal visus draudžiamuosius įvykius ir visas draudimo sąlygas.

45. Pagal šias Taisykles draudimo objektas ar dalis draudimo objektų yra draudžiama atsistatanti draudimo suma, tokiu atveju, draudimo suma nėra mažinama išmokėtų draudimo išmokų dydžiu. Jei Draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad nustatyta draudimo suma yra atsistatanti.

46. Draudėjo prašymu Draudikas gali padidinti ar papildyti draudimo sumą likusiam draudimo laikotarpiui, įvertinęs riziką ir nustatęs papildomą įmoką. Pakeitimas įsigalioja nuo poliso priedo išdavimo dienos, nebent priede aiškiai nurodyta kita data.

47. Draudimo sutartyje šalys gali susitarti ir nustatyti individualias draudimo sumas bei draudimo išmokos limitus visam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui arba vienam draudžiamajam įvykiui. Tokiu atveju, įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas moka draudimo išmoką, neviršydamas atitinkamo išmokos limito dydžio. Bet kuris iš nustatytų išmokos limitų negali būti didesnis už nustatytą draudimo sumą. Apskaičiuotų draudimo išmokų suma, negali viršyti nustatytos draudimo sumos draudimo sutartyje.

48. Kai draudimo išmoka mokama pagal polise nustatytą išmokos limitą, kiekvienos faktiškai išmokėtos sumos (po išskaitos) dydžiu atitinkamai mažinamas tas išmokos limitas ir atitinkama draudimo suma. Po sumažinimo Draudimo sutartis galioja likusiu to limito ir likusia draudimo sumos dalimi. Jei žalai taikomas sublimitas ar kelių objektų atskiri limitai/sumos, mažinamas tik tas sublimitas ir tik ta draudimo suma, kuri buvo panaudota. Išskaita (franšizė) neįskaitoma į panaudotą limitą ir nemažina draudimo sumos, nebent polise aiškiai nustatyta kitaip. Sumos ar limitai automatiškai neatstatomi, išskyrus atvejus, kai polise ar poliso priede aiškiai nustatyta atstatymo tvarka.

ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMO METU IR ĮVYKUS DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKUI

49. Draudėjas privalo dėti visas pastangas, kad užkirstų kelią draudžiamajam įvykiui įvykti bei imtis visų būtinų priemonių žalai išvengti bei laikytis raštiškų Draudiko nurodymų.

50. Draudėjas privalo suteikti galimybę Draudikui ar įgaliotam Draudiko atstovui apžiūrėti apdraustą objektą ir patikrinti, ar Draudėjas laikosi Draudimo sutartyje numatytų sąlygų ir Draudiko nurodymų. Šioje nuostatoje nurodytų reikalavimų nepaisymas yra laikomas esminiu Draudimo

sutarties pažeidimu, suteikiančiu Draudikui teisę nutraukti Draudimo sutartį.

51. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip prieš 3 (tris) darbo dienas raštu pranešti Draudikui apie visų aplinkybių, galinčių turėti įtakos draudžiamąjį įvykių ir/ar žalos Draudimo objektui atsiradimui bei galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikos padidėjimui ar sumažėjimui), pasikeitimus. Jei Draudėjas negalėjo protingai iš anksto numatyti šių aplinkybių pasikeitimo, jis privalo pranešti apie draudimo rizikos padidėjimą per 3 (tris) darbo dienas nuo šių aplinkybių pasikeitimo. Jeigu Draudėjas neįvykdo šiame punkte nustatytos pareigos, Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos, tačiau Draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti Draudimo sutarties, jeigu šios aplinkybės išnyko.

52. Draudimo rizikos padidėjimo atvejais papildomai nustatyti Taisyklių Specialiojoje dalyje, papildomose sąlygose ir (ar) Draudimo sutartyje.

53. Draudikas, gavęs informaciją apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę pakeisti Draudimo sutarties sąlygas ir reikalauti sumokėti papildomą draudimo įmoką. Sumažėjus draudimo rizikai, Draudėjas turi teisę reikalauti, kad Draudikas pakeistų Draudimo sutarties sąlygas arba sumažintų draudimo įmoką.

54. Įvykus Draudžiamajam įvykiui, Draudėjas (Apdraustasis, Naudos gavėjas) privalo:

54.1. imtis visų įmanomų veiksmų ir priemonių žalai išvengti ar (ir) galimos žalos dydžiui sumažinti;

54.2. nedelsiant, bet ne vėliau nei per 3 (tris) darbo dienas, pranešti Draudikui apie Draudžiamąjį įvykių faktą;

54.3. nedelsiant pranešti apie įvykį kompetentingoms institucijoms ir (ar) tarnyboms (policijai, priešgaisrinei tarnybai, avarinei tarnybai, kreiptis į gydymo įstaigas ir pan.), išskyrus atvejus, kai Specialiojoje dalyje aiškiai nustatyta teisė neinformuoti;

54.4. vykdyti Draudiko ar jo atstovų nurodymus, laikytis rekomendacijų, suteikti jam informaciją ir reikiamus įgaliojimus;

54.5. suteikti Draudikui arba jo atstovui galimybę nevaržomai tirti įvykio priežastis ar aplinkybes bei nustatyti nuostolio dydį, įvykio priežastis ar aplinkybes;

54.6. visokeriopa padėti Draudikui ar jo atstovui nustatyti nuostolio dydį, teikti reikalaujamus su tuo susijusius dokumentus ir informaciją;

54.7. išsaugoti po Draudžiamąjį įvykių likusias liekanas ar sugadintą turtą, kol jas apžiūrės Draudikas ar jo atstovas, ir nepradėti remonto, rekonstrukcijos ar statybos (įskaitant liekanų šalinimą) darbų be Draudiko ar jo atstovo sutikimo;

54.8. iš anksto suderinti su Draudiku projektavimo, statybos, remonto, gamybos darbus, įsigijimo kaštus, kurie bus skirti sugadintam ar sunaikintam turtui atkurti. Draudikas turi teisę nemokėti tos nuostolio dalies, kuria padidėja nuostolis dėl šios sąlygos nesilaikymo;

54.9. atlikti kitus Taisyklių Specialiojoje dalyje nurodytus veiksmus.

55. Draudėjas (Apdraustasis, Naudos gavėjas) turi teisę įstatymuose nustatyta tvarka gauti informaciją apie draudžiamąjį įvykių tyrimo eigą, draudžiamąjį įvykių atveju gauti draudimo išmoką.

56. Išmokėjus draudimo išmoką, Draudikui pereina teisė reikalauti žalos atlyginimo iš atsakingo už žalą asmens (subrogacija). Draudėjas (Apdraustasis, Naudos gavėjas) privalo suteikti visą žinomą informaciją, reikalingą Draudiko subrogacinio reikalavimo teisei įgyvendinti, taip pat suteikti galimybę atlikti veiksmus, būtinus subrogacijos pagrindu atsirandančiai teisei veiksmingai įgyvendinti.

57. Draudėjui arba Apdraustajam visiškai ar iš dalies atsisakius reikšti pretenzijas žalos kaltininkui dėl visiško ar dalinio žalos atlyginimo arba jei to padaryti neįmanoma dėl Draudėjo ar su juo susijusių asmenų kaltės, Draudikas turi teisę atsakyti išmokėti visą draudimo išmoką arba jos dalį. Jeigu tokia aplinkybė paaiškėtų jau išmokėjus draudimo išmoką, Draudikas turi teisę pareikalauti grąžinti visą išmokėtą draudimo išmoką arba jos dalį.

58. Draudėjas turi teisę įstatymuose ar Draudimo sutartyje nustatytais

atvejais prašyti nutraukti Draudimo sutartį.

59. Draudėjas, Naudos gavėjas, Apdraustasis turi teisę susipažinti su Draudiko tvarkomais savo asmens duomenimis ir paprašyti ištaisyti neišsamius, neteisingus, netikslus asmens duomenis arba pareikšti pagrįstą ir teisėtą nesutikimą, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.

60. Jeigu Draudimo sutartyje, išskyrus įstatymų numatytus atvejus, yra apdrausta tik dalis turto ar rizikos (draudimo) vertės, Draudėjas (Naudos gavėjas) turi teisę papildomai juos apdrausti, sudarydamas papildomą Draudimo sutartį su tuo pačiu ar kitu Draudiku. Tačiau šiais atvejais bendra draudimo suma pagal visas draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės (Papildomas draudimas).

DRAUDIMO IŠMOKOS NUSTATYMAS

61. Draudiko mokėtina draudimo išmoka nustatoma pagal Draudimo sutartyje ir (ar) šiose Taisyklėse nustatytą tvarką, atsižvelgiant į apskaičiuotą žalą, taikytiną draudimo sumą, limitus ir sublimitus, taip pat dvigubo draudimo ir nevisiško draudimo taisykles.

62. Jeigu dėl vieno Draudžiamąjo įvykio mokama išmoka pagal kelių šioje sutartyje numatytų objektų (įvykių, draudimo variantų) sąlygas, taikoma tik viena – didžiausia – išskaita, kuria mažinama mokama išmoka.

63. Pridėtinės vertės mokesčiai (PVM) atlyginamas tik tada, kai draudimo sutartyje aiškiai nurodyta, kad draudimo suma nustatyta su PVM, o iš Draudėjo pateiktų dokumentų matyti, kad šio PVM negalima atskaityti ar susigrąžinti iš biudžeto. Tokiu atveju PVM į draudimo išmoką įtraukiamas tik pagal PVM sąskaitas faktūras ar lygiaverčius dokumentus; visais kitais atvejais PVM dalis neatlyginama.

64. Jeigu Draudėjas nesutinka su Draudiko atliktu nuostolių dydžio ar išmokos skaičiavimu, jis privalo per 5 (penkias) darbo dienas nuo skaičiavimo gavimo pateikti Draudikui rašytinį motyvuotą nesutikimą ir (jei taikoma) alternatyvią sąmatą ar kitus pagrindžiančius dokumentus.

65. Jeigu atsitikęs įvykis pripažįstamas draudžiamuoju, tačiau Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudikas, gavęs 64 punkte nurodytą nesutikimą, turi teisę pakartotinai įvertinti Draudėjo pateiktą informaciją ir priimti sprendimą, vadovaudamasis šiomis sąlygomis:

65.1. Darbai atliekami pagal Draudiko ekonomiškai pagrįstą laikomą sąmatą ir jo patvirtintą darbų apimtį, sugadintam ar sunaikintam turtui atkurti. Ekonomiškai pagrįsta laikoma mažiausios kainos, bet pakankamos atlikti būtinuosius remonto ar atkūrimo darbus, sąmata, palyginus gautus rangovų pasiūlymus;

65.2. Draudikas gali atsiskaityti tiesiogiai su rangovu (be Draudėjo tarpininkavimo), ir toks atsiskaitymas laikomas tinkamu Draudiko prievolės įvykdymu;

65.3. Jeigu Draudėjas per 3 (tris) darbo dienas nepasirenka nė vieno Draudiko pasiūlyto rangovo arba atsisako darbų atlikimo pas rekomenduotą rangovą, Draudiko atsakomybė ribojama suma, lygi ekonomiškai pagrįstai mažiausiai iš Draudiko gautų pasiūlymų kainai (arba Draudiko patvirtintai sąmatai).

66. Draudikas turi teisę išmokėti draudimo išmoką, netaikydamas Draudimo sutartyje nustatytos išskaitos, jei yra nustatytas aiškus įvykio kaltininkas ir yra reali galimybė atgauti išmokėtas sumas iš kaltininko.

67. Draudimo išmoka išmokama ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų, skaičiuojant nuo tos dienos, kai Draudikas gauna visą reikalingą informaciją, nustatant Draudžiamąjo įvykio faktą, aplinkybes bei nuostolių dydį. Jei pagal Draudimo sutarties sąlygas Draudimo išmoka mokama periodiškai, šis terminas taikomas pirmajai nustatytos draudimo išmokos daliai.

68. Jeigu įvykio tyrimas tęsiasi ilgiau negu 30 dienų nuo pranešimo apie įvykusį įvykį dienos, Draudikas privalo informuoti Draudėją (Apdraustąjį) apie atliekamo tyrimo eigą ir nurodyti priežastis, lėmusias ilgesnį tyrimą.

69. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos išskaičiuojamos pagal Draudimo

sutartį nesumokėtos draudimo įmokos, kurių mokėjimo terminas suėjęs, jei tarp Draudiko ir Draudėjo nėra sutarta kitaip. Visos draudimo sumos išnaudojimo atveju arba kai draudimo objekto nelieka (visiško sunaikinimo atveju) ir kai išmokama draudimo išmoka ar jų suma lygi draudimo sumai, Draudikas iš draudimo išmokos išskaičiuoja visas nesumokėtas draudimo įmokas, neatsižvelgiant į jų mokėjimo terminus.

70. Kai įvykęs įvykis yra pripažįstamas draudžiamuoju, o Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.

71. Jeigu Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas gavo visą ar dalį žalos atlyginimo tiesiogiai iš atsakingo už padarytą žalą asmens, Draudikas turi teisę sumažinti draudimo išmoką šia iš atsakingo asmens gauta suma.

72. Jeigu Draudėjui (Apdraustajam, Naudos gavėjui) priklauso draudimo išmoka dėl tų pačių nuostolių atlyginimo pagal kelias Draudimo sutartis, Draudikas turi teisę sumažinti mokamą draudimo išmoką, proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą Draudimo sutartį. Bet kuriuo atveju draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekviena draudimo įmonė, sumažinama proporcingai pagal kiekvieną Draudimo sutartį taip, kad bendra draudimo išmoka neviršytų bendros patirtų atlygintinų nuostolių sumos.

73. Jei išmokėjus draudimo išmoką ar jos dalį paaiškėja, kad išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti išmokėta mažesnė, Draudikui raštu pareikalavus, draudimo išmoka ar permokėta suma turi būti Draudikui grąžinama, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.

DRAUDIMO IŠMOKOS MAŽINIMO AR NEMOKĖJIMO ATVEJAI

74. Draudimo išmoka gali būti mažinama arba nemokama, jeigu:

74.1. Draudėjas, prieš sudarydamas sutartį, buvo pateikęs neteisingą informaciją apie Draudimo objektą ir aplinkybes, turinčias esminės reikšmės draudimo rizikai ir (ar) galimos žalos dydžiui įvertinti;

74.2. Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas apie draudžiamąjį įvykį laiku nepranešė kompetentingoms įstaigoms ir institucijoms, kai tokia pareiga numatyta Taisyklių Specialiojoje dalyje;

74.3. Draudėjas, Apdraustasis sąmoningai arba dėl akivaizdaus aplaidumo nepranešė Draudikui apie įvykį per Taisyklėse numatytus terminus ir jeigu šis pažeidimas turėjo įtakos žalos padidėjimui arba atėmė iš Draudiko galimybę nustatyti įvykio aplinkybes ir padarinius, įskaitant tikslų patirtų išlaidų dydį;

74.4. Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas nevykdo visų ar dalies įsipareigojimų pagal Draudimo sutartį, Taisyklės arba nevykdo teisiskai pagrįstų Draudiko reikalavimų;

74.5. Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas gavo visą ar dalinį nuostolių atlyginimą iš už žalą atsakingo asmens, jeigu įstatymuose nenustatyta kitaip;

75. Draudimo sutartyje ar Taisyklių Specialiojoje dalyje, taip pat atitinkamuose teisės aktuose numatytų sąlygų nesilaikymas, įskaitant polise nurodytų rizikos mažinimo priemonių neįgyvendinimą ar netinkamą įgyvendinimą, jei toks pažeidimas turėjo įtakos Draudžiamąjo įvykio kilimui, mastui ar nuostolių padidėjimui. Draudėjui nesilaikant Draudimo sutartyje nustatytų saugumo reikalavimų ir nepašalinus Draudiko nurodytų trūkumų, Draudėjui tyčia padarant žalą arba apgaulingai pateikus neteisingą, neišsamią informaciją bei neteisėtais būdais siekiant gauti draudimo išmoką, Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti arba sumažinti draudimo išmoką, atsižvelgdamas į Draudėjo kaltę, pažeidimo sunkumą, dėl pareigos neįvykdymo atsiradusius nuostolius ir kitas svarbias aplinkybes.

76. Draudikas taip pat turi teisę sumažinti draudimo išmokos dydį ar atsisakyti mokėti draudimo išmoką, jeigu Draudėjas arba Apdraustasis tyčia arba dėl didelio nerūpestingumo, nepaisydamas savo pareigos, nesiėmė veiksmų, galinčių sumažinti padarytą žalą.

77. Draudimo išmoka nemokama, jeigu:

77.1. įvykis pripažintas nedraudžiamuoju;

77.2. Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas, su Draudiku, Apdraustuoju ar Naudos gavėju susiję asmenys pateikė Draudikui klaidingą informaciją ar dokumentus, kurie turi esminės įtakos draudžiamojam įvykiui faktui, priežastims, aplinkybėms ir (ar) galimam nuostolių (žalos) dydžiui įvertinti;

77.3. Draudimo sutartis buvo sudaryta Draudėjui žinant, kad draudžiamasis įvykis neišvengiamai įvyks, t. y. apie įvykį žinoma iš anksto;

77.4. Draudimo sutartyje ar atitinkamuose teisės aktuose numatyti kiti pagrindai atsisakyti mokėti draudimo išmoką.

78. Atsisakęs mokėti visą draudimo išmoką ar jos dalį, Draudikas apie tai raštu praneša Draudėjui ir (kai taikoma) asmeniui, pareiškusiam pretenziją, jeigu pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus jis turi teisę gauti tokią informaciją (pvz., naudos gavėjui, nukentėjusiajam civilinės atsakomybės draudime, reikalavimo perėmėjui, įgaliotam atstovui pagal įstatymą ar įgaliojimą). Pranešime nurodomos atsisakymo priežastys, teisinis pagrindas ir teisių gynimo tvarka/apskundimo galimybės.

79. Draudikas teikia tik tiek informacijos, kiek būtina sprendimui pagrįsti, neatskleisdamas tretiesiems asmenims Draudėjo ar kitų asmenų duomenų, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

80. Draudikas neužtikrins draudimo apsaugos, nemokės draudimo išmokų, neteiks kitų paslaugų, jei tai prieštarauja bet kokioms tarptautinėms sankcijoms, draudimams ar apribojimams pagal Jungtinių Tautų rezoliucijas, prekybos ar ekonomines sankcijas, Europos Sąjungos, Lietuvos Respublikos, Jungtinės Karalystės ar Jungtinių Amerikos Valstijų įstatymus ir kitus teisės aktus (su sąlyga, kad tai nepažeidžia Draudikui taikytino reguliavimo ar nacionalinės teisės).

DRAUDIMO SUTARTIES PAKEITIMAS AR NUTRAUKIMAS

81. Visi Draudimo sutarties pakeitimai ir papildymai turi būti sudaryti raštu, keičiant Draudimo sutartį ir (ar) jos priedus. Pakeitimai ir papildymai įsigalioja nuo juose nurodytos dienos, tačiau ne anksčiau nei jie sudaromi, jei šalys nesusitarė kitaip.

82. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą Draudimo sutarties įsigaliojimo terminą arba jos galiojimo metu:

82.1. jeigu po Draudimo sutarties sudarymo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudimo rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu, Draudėjui nurodžius šias aplinkybes;

82.2. Draudėjo rašytiniu prašymu Draudimo sutartis nutraukiama, įspėjus prieš 15 (penkiolika) kalendorinių dienų, skaičiuojant nuo dienos, kurią Draudikas gauna Draudėjo prašymą, arba nuo vėlesnės Draudėjo prašyme nurodytos datos, tačiau ne anksčiau kaip po 15 (penkiolikos) kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo dienos.

82.3. Draudiko iniciatyva nutraukus Draudimo sutartį įstatymų nustatyta tvarka ar Draudėjui iš esmės pažeidus Draudimo sutarties sąlygas;

82.4. Draudiko iniciatyva vienašališkai, jeigu taisyklių 75 punkte nustatyti pažeidimai nėra pašalinami per Draudėjo ir Draudiko sutartą laikotarpį arba Draudėjas ignoruoja ar nesutinka su Draudiko keliamais reikalavimais.

83. Draudimo sutarties nutraukimas neatleidžia Draudėjo nuo pareigos sumokėti draudimo įmoką už draudimo apsaugos galiojimo laikotarpį.

84. Draudėjui nutraukus Draudimo sutartį arba Draudikui ją nutraukus dėl to, kad Draudėjas pažeidė esmines sutarties sąlygas, Draudėjo prašymu grąžinama draudimo įmoka už nepanaudotą draudimo apsaugos laikotarpį. Iš grąžintinos draudimo įmokos išskaitoma:

84.1. sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidos – 30 % grąžintinos įmokos už nepanaudotą laikotarpį (skaičiuojamą ne ilgesnį kaip 1 (vieneri) metai), bet ne mažiau kaip 10 (dešimt) Eur;

84.2. pagal Sutartį išmokėtos ir (ar) rezervuotos draudimo išmokos.

85. Jeigu išskaitų suma yra lygi arba didesnė už grąžintiną įmoką, įmoka negrąžinama.

86. Nepanaudotos draudimo įmokos dydis nustatomas proporcingai nepanaudoto draudimo apsaugos laikotarpio trukmei, o kiekviena prasidėjusi diena laikoma visa diena.

87. Grąžintinos draudimo įmokos už nepanaudotą draudimo apsaugos laikotarpį grąžinimas sustabdomas, jei yra užregistruotas draudžiamasis įvykis, pagal kurį dar nepriimtas sprendimas dėl draudimo išmokos mokėjimo (nemokėjimo).

88. Jeigu Draudimo sutartį nutraukia Draudikas savo iniciatyva, arba Draudėjas savo iniciatyva, dėl Draudiko kaltės, Draudėjui grąžinamas draudimo įmokos likutis neišskaičiuojant administravimo išlaidų. Likusi draudimo įmokos dalis nėra grąžinama, jeigu Draudimo sutartis yra nutraukiama pagal Bendrosios taisyklių dalies 35.3. punktą.

DRAUDIKO TEISIŲ IR PAREIGŲ PERLEIDIMAS

89. Tai, kaip Draudikas tvarko Draudėjų, Apdraustųjų, Naudos gavėjų ir kitų asmenų (toliau – Duomenų subjektai) duomenis, aprašyta Draudiko patvirtintoje Privatumo politikoje, su kuria galima susipažinti Draudiko interneto svetainėje <https://www.compensa.lt/privatumo-politika/>.

90. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal Draudimo sutartį perleidimu kitam ar kitiems Draudikams, turi teisę nutraukti Draudimo sutartį joje nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Pastaruoju atveju taikoma atsiskaitymo tvarka, nustatyta Bendrosios taisyklių 86-88 punktuose.

ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

91. Draudiko teisės ir pareigos, kylančios pagal sudarytą Draudimo sutartį, gali būti perleistos teisės aktų nustatyta tvarka.

92. Jeigu Duomenų subjektas mano, kad jo asmens duomenis Draudikas tvarko pažeisdamas teisės aktus, reglamentuojančius asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, arba pageidauja pasinaudoti Duomenų subjektų teisėmis, pirmiausia jis turėtų kreiptis tiesiogiai į Draudiko duomenų apsaugos pareigūną el. paštu dpo@compensa.lt. Jeigu Duomenų subjekto netenkina Draudiko siūlomas problemos sprendimo būdas arba, jo nuomone, Draudikas nesiėmė pakankamų veiksmų pagal Duomenų subjekto prašymą, jis turi teisę pateikti skundą Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai arba kreiptis į teismą.

KITOS NUOSTATOS

93. Visi šalių pranešimai ir pareiškimai, susiję su Draudimo sutartimi, gali būti pateikti raštu, pristatant juos elektroniniu paštu (jei galima nustatyti siuntėją), telefono trumposiomis žinutėmis (SMS), įteikiant pasirašytinai arba išsiunčiant registruotu laišku ar paprastu paštu, taip pat per Draudiko savitarnos sistemą.

94. Laikoma, kad pranešimo gavimo diena yra:

94.1. kita darbo diena po pranešimo išsiuntimo – kai siunčiama elektroniniu paštu, telefono trumpąja žinute (SMS) ar per Draudiko savitarnos sistemą;

94.2. po 3 darbo dienų, kai siunčiama paštu neregistruotu laišku;

94.3. diena, kai įteikiamas pranešimas apie laišką, kai siunčiama registruotu paštu ar per kurjerį. Jei Draudėjas neatvyksta į paštą atsiimti jam pristatyto registruoto laiško, laikoma, kad pranešimas gautas po 3 darbo dienų nuo laiško išsiuntimo.

95. Draudėjas įsipareigoja pranešti apie savo buveinės (adreso) pasikeitimą. Priešingu atveju laikoma, kad Draudiko pranešimo arba pareiškimo įteikimo pareiga buvo įvykdyta, išsiuntus laišką paskutiniu šaliai žinomu adresu. Minėtu atveju šalys pripažįsta, kad teisinės pasekmės atsiranda praėjus protingam laikotarpiui nuo laiško išsiuntimo dienos, nors laiškas adresato ir nepasiekė.

96. Draudikas per 15 d. d. (darbo dienų) nuo skundo gavimo dienos privalo išnagrinėti skundą ir priimti sprendimą. Nepavykus tarp šalių kilusio ginčo išspręsti taikiai, Draudėjas, Apdraustasis ir (ar) Naudos gavėjas teisės aktų nustatytais atvejais gali pateikti skundą Lietuvos banko Priežiūros tarnybai bei prašyti išnagrinėti ginčą.

97. Ginčai, kylantys tarp Draudiko ir Draudėjo, sprendžiami derybomis, o nepavykus susitarti – Lietuvos Respublikos teismuose.

98. Jei Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs trečiasis asmuo yra vartotojas, jo ginčas su Draudiku taip pat gali būti sprendžiamas kreipiantis į vartojimo ginčų neteisminio sprendimo subjektą, kuris yra kompetentingas spręsti vartojimo ginčus: Lietuvos banką, adresu

99. Totorių g. 4, LT-01121 Vilnius, Lietuva (www.lb.lt). Išsamesnė informacija apie vartotojų skundų nagrinėjimo tvarką skelbiama Draudiko interneto svetainėje (www.compensa.lt).

100. Šiose Taisyklėse ir Draudimo sutartyje nenumatyti klausimai sprendžiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo ir kitų galiojančių teisės aktų nuostatomis.

101. Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, jeigu Draudimo sutarties šalys raštu nesusitarė kitaip.

II. SPECIALIOJI DALIS

Taisyklių Specialiojoje dalyje nustatytos draudimo sąlygos, kurios papildo Bendrąją taisyklių dalį ir nustato sąlygas, susijusias su šio draudimo produkto (draudimo rūšies) objektu, draudimo apsaugos galiojimo teritorija, draudžiamaisiais ir nedraudžiamaisiais įvykiais, aplinkybėmis, išplečiančiomis ar susiaurinančiomis draudimo apsaugą, privalomus nurodymus Draudėjui, kurie mažina draudimo riziką, pareigas, įvykus draudžiamajam įvykiui, draudimo išmokos paskaičiavimo taisykles ir kitas specialias ar (ir) papildomas sąlygas.

DRAUDIMO OBJEKTAS

102. Pagal šių Taisyklių pagrindų sudaromą Draudimo sutartį gali būti draudžiamas Draudėjui nuosavybės teise priklausantis turtas arba kitu teisiniu pagrindu jo valdomas (trečiųjų asmenų patikėtas) žemiau nurodytas turtas:

102.1. **Nekilnojamas turtas** - visa tai, kas sukurta statybos darbais naudojant statybos produktus ir yra tvirtai sujungta su žeme, įskaitant (bet neapsiribojant) inžinerinius statinius, mišrios rūšies statinius, pramonines instaliacijas, stogelius, vamzdynus, bokštus, kaminus (dūmtraukius), aptvarus, statinių tvoras arba garažus, taip pat statinių priestatus, antstatus ir jų dalis, stogines, kelio užtvartus, įrenginių, technologinių inžinerinių sistemų ir statinio inžinerinių sistemų statybinės konstrukcijos. Šiose Taisyklėse statiniams nėra priskiriami pastatai (gyvenamieji, pramoniniai, komerciniai, biurai, sveikatos apsaugos, švietimo, poilsio, žemės ūkio ir kiti).

102.1.1. **Pastatai (pastatas)** – vieno ar daugiau aukštų, stogu dengtas, tvirtai su žeme sujungtas statinys, kuriame yra viena ar daugiau patalpų, išdėstytų tarp sienų ir pertvarų, naudojamų žmonėms gyventi arba ūkinei, prekybos, kultūros, transporto ir kitai veiklai. Prie Pastato priskiriami konstrukciniai elementai: pamatai, sienos, perdangos, stogas; ir papildoma konstrukcinių elementų įranga: išorės apdaila, vidinės pertvaros, grindys, langai, durys, vidaus apdaila, šildymo, vandentiekio, nuotekų (kanalizacijos), dujų, karšto ir šalto vandens, elektros tiekimo (išskyrus ant Pastato sumontuotas saulės elektrines ar saulės kolektorius), gaisro aptikimo ir gesinimo sistemos, telekomunikacijų linijos ir apsaugos sistemos su stacionariai prijungtais prietaisais.

102.1.2. **Patalpa (patalpos)** – sienomis ir kitomis atitvaromis apribota pastato erdvė. Draudžiant patalpas, apdraudžiami:

102.1.2.1. pačios patalpos (ar patalpų) viduje esantys konstrukciniai elementai ir apdaila: vidinės pertvaros, grindys, langai, durys, vidaus apdaila;

102.1.2.2. inžinerinės sistemos ir jų dalys, kurios aptarnauja apdraustą patalpą: šildymo, vandentiekio, nuotekų (kanalizacijos), dujų, karšto ir šalto vandens, elektros tiekimo, gaisro aptikimo ir gesinimo prietaisai bei sistemos dalys, telekomunikacijų linijos ir apsaugos sistemos;

102.1.2.3. su šiomis sistemomis stacionariai sujungti prietaisai, esantys patalpose ir skirti išimtinai apdraustai patalpai aptarnauti.

102.1.2.4. neapima sistemos dalių ar įrenginių, kurie aptarnauja kitus pastato vienetų ar bendro naudojimo erdves;

102.1.2.5. Draudėjo atliktos investicijos į pastatus ir (ar) patalpas - tai dokumentais pagrįstos Draudėjo išlaidos, susijusios su pastatų arba patalpų, naudojamų Draudėjo veiklai vykdyti, rekonstrukcija, remontu, pritaikomaisiais darbais ir vidaus įrengimu, jeigu tai atskirai nurodoma draudimo sutartyje.

102.1.3. **Inžineriniai tinklai sklype.** Draudimo apsauga taip pat apima apdrausto Pastato žemės sklype (to paties kadastro sklype) esančius ir išimtinai Pastatui skirtiems poreikiams naudojamus inžinerinius tinklus ir jų dalis (vandentiekio, nuotekų, dujų, šilumos, elektros tiekimo, telekomunikacijų ir kt.), iki prijungimo prie viešųjų tinklų ribos, kai kiekvienos atskiros linijos ilgis sklype neviršija 1 000 (vieno tūkstančio) metrų. Neapdraudžiama tinklų atkarpos už apdrausto žemės sklypo ribų, trečiųjų asmenų (tinklų operatorių) nuosavybės elementai, taip pat tinklų dalys, kurios aptarnauja ir kitus pastatus/sklypus arba bendro naudojimo objektai.

102.1.4. nurodytas nekilnojamas turtas turi būti registruotas nekilnojamojo turto registre kaip nekilnojamas turtas. Dar neinventorizuoti pastatai laikomi apdraustais tik tuo atveju, jei jie pastatyti laikantis projektinių dokumentų ir atitinka galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus.

102.2. **Įrenginiai, įranga** - visas Draudėjo ar Apdraustojo kilnojamas ilgalaikis turtas, naudojamas jo veikloje (pagrindinės priemonės ir jų sudėtinės dalys), užregistruotas ilgalaikio turto apskaitoje, nepriskirtas kitoms šiose Taisyklėse apibrėžtomis turto kategorijoms.

Mažavertis turtas - tai ilgalaikis turtas, kurio vertė nėra didelė ir kuris nėra apskaitomas Draudėjo, ar jo vertė yra neįtraukta į draudimo sumą, draudžiamas tik jei dėl to susitarta draudimo sutartyje.

Mobili įranga – visas Draudėjo ir Apdraustojo kilnojamas turtas, kuris pagal savo tiesioginę paskirtį yra pritaikytas nešioti ir dirbti ne konkrečioje vietoje.

102.3. **Atsargos** - Draudėjo arba Apdraustojo pagamintos arba perdirbtos prekės, taip pat prekės ir (arba) medžiagos, įsigytos tolesnio pardavimo (perpardavimo) tikslams, gamybos procese naudojami produktai, pusfabrikačiai, kurie buvo priimti perdirbti arba apdoroti, taip pat turtas, kuris pagal Draudėjo apskaitos principus yra priskiriamas Atsargoms.

102.4. **Trečiųjų asmenų turtas** – tretiesiems asmenims priklausantis turtas, kurį nuomos, panaudos, patikėjimo, saugojimo ar kitu teisėtu pagrindu valdo Draudėjas arba Apdraustasis ir naudoja savo veiklai vykdyti.

102.5. **Investicijos:**

102.5.1. jau atliktos Draudėjo ir dokumentais pagrįstos išlaidos, susijusios su pastatų arba patalpų, kurie nepriklauso Draudėjui arba Apdraustojo nuosavybei, tačiau naudojami Draudėjo arba Apdraustojo veiklai vykdyti, einamuoju, kapitaliniu remontu, taip pat pritaikomaisiais darbais bei vidaus įrengimu;

102.5.2. Draudėjo ar Apdraustojo draudimo metų laikotarpiu planuojamos išlaidos į Draudėjo ar Apdraustojo nuosavybėje esančių apdraustų pastatų ar patalpų rekonstrukciją ar pagerinimą;

102.5.3. ar Apdraustojo draudimo metų laikotarpiu planuojamos išlaidos į naujos įrangos ir įrenginių įsigijimą ar esamų atnaujinimą.

102.6. **Vertybės** - neapdoroti taurieji metalai ir gaminiai iš jų, brangakmeniai, meno kūriniai, muziejų eksponatai, antikvariniai daiktai (daiktai, senesni nei 100 metų ar turintys istorinę vertę).

102.7. **Piniginės vertybės** - Lietuvos Respublikos arba užsienio valstybių piniginiai ženklai, akcijos, obligacijos ir kiti dokumentai, apyvartoje pakeičiantys grynuosius pinigus.

102.8. Darbuotojų ar Draudėjo svečių turtas - Draudėjo darbuotojų ar svečių asmeninis turtas, kuris darbdavio nurodymu arba pagal nusistovėjusią įprastą darbovietės praktiką laikomas darbuotojų darbo vietoje. Darbuotojų ar Draudėjo svečių turtui šiose Taisyklėse nėra priskiriamos piniginės lėšos, transporto priemonės, bižuterijos ir juvelyriniai gaminiai.

102.9. Reklaminiai ir informaciniai stendai - prie pastato ar su žeme sujungti lauko reklamos ir informaciniai stendai, iškabos, šviesdėžės, šviečiančios raidės ir pan.

102.10. Liekanų pašalinimas ir laikinas sandėliavimas – papildomos išlaidos, tiesiogiai susijusios su draudžiamojo įvykio padarinių likvidavimu, skirtos draudimo vietai sutvarkyti ir išvalyti po draudžiamojo įvykio, išlikusioms apdrausto pastato dalims nugriauti, liekanoms iki artimiausio sąvartyno išvežti, kilnojamojo turto perkėlimas už draudimo vietos ribų po draudžiamojo įvykio.

102.11. kitas turtas, kuris nėra nurodytas 102 Taisyklių Specialiosios dalies punkte, tačiau individualiai aptartas tarp Draudėjo ir Draudiko ir nurodytas Draudimo sutartyje.

103. Konkrečia Draudimo sutartimi draudžiamas tik tas turtas, kuris nurodytas Draudimo sutartyje.

104. Draudimo apsauga galioja Draudimo sutartyje numatytoje Draudimo vietoje, Lietuvos Respublikoje, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

105. Pagal šių Taisyklių pagrindų sudaromą Draudimo sutartį, atskirai to nenurodant Draudimo sutartyje, Draudimo apsauga galioja ir yra atlyginami apdrausto turto laikino sandėliavimo bei liekanų pašalinimo po draudžiamojo įvykio kaštai. Maksimalus draudimo išmokos limitas šiame punkte nurodytam išplėtimui – 5 % nuo apdrausto turto Draudimo sumos konkrečioje draudimo vietoje.

106. Pagal šių Taisyklių pagrindų sudaromą Draudimo sutartį, atskirai to nenurodant Draudimo sutartyje, Draudimo apsauga galioja ir reklaminiams ar informaciniams lipdukams, užklijuotiems ant apdraustų pastatų ar patalpų stiklinių konstrukcijų, kuriuos reikia pakeisti kartu su nukentėjusiu stiklu. Maksimali draudimo išmokos suma už šį turtą yra 1 000 Eur per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

107. Pagal šias Taisykles nedraudžiamas ir draudimo apsauga netaikoma, jei Draudėjas ir Draudikas nesusitaria kitaip, žemiau nurodytam turtui:

107.1. avarinės būklės pastatams, statiniams ar patalpoms ir juose esančiam turtui;

Avarinės būklės pastatas/statinys – pastatas ar statinys, kurio mechaninis atsparumas ir pastovumas nėra užtikrinami, dėl ko kyla tiesioginė griūties ar pavojaus žmonėms ir (ar) turtui grėsmė, ir tai patvirtinta kompetentingo specialisto (statinio techninės būklės/ekspertizės išvada) arba viešosios valdžios institucijos aktu.

107.2. pastatams, statiniams ar patalpoms, kurie visi ar kurių dalis yra skirta nugriauti, ir juose esančiam turtui;

107.3. neteisėtai ir (ar) savavališkai pastatytiems pastatams, statiniams ar patalpoms ir jame esančiam turtui;

Savavališkai pastatytas statinys – statinys (ar jo dalis), kuris pastatytas, perstatytas, rekonstruotas ar kapitališkai suremontuotas:

a) be privalomo statybą leidžiančio dokumento (kai toks reikalingas), arba

b) pažeidžiant esminius projekto sprendinius ir (ar) teisės aktų reikalavimus (žemės naudojimo paskirtį ir sąlygas, servitutus, apsaugos zonas, kultūros paveldo, priešgaisrinės, aplinkosaugos ir kitus privalomus reikalavimus),

arba

c) be žemės sklypo savininko (valdytojo) sutikimo, kai toks sutikimas privalomas.

107.4. visų rūšių transporto priemonėms, savaeigiai technikai, priekaboms, skraidymo aparatams, vandens transporto priemonėms, išskyrus tuos atvejus, kai jos yra draudžiamos kaip atsargos;

107.5. florai, faunai, išskyrus florą, kuri yra draudžiama kaip atsargos ir apie tai buvo susitarta sutartyje;

107.6. dokumentams, kurių neįmanoma atkurti, planams, brėžiniams, programinei įrangai, duomenims, esantiems laikmenose;

107.7. kuponams, loterijos bilietams, paskolos raštams, vekseliams, čekiams ir kitiems dokumentams pakeičiantiems apyvartoje grynusius pinigus ir gryniesiems pinigams;

107.8. turtui, esančiam pas Draudėją ar Apdraustąjį, gautam iš trečiųjų asmenų, kuris skirtas remontuoti, renovuoti, parduoti ir pan. jei draudimo sutartyje nesusitarta kitaip;

107.9. Draudėjui priklausančiam turtui, esančiam kitoje vietoje negu Draudimo vieta, nurodyta Draudimo sutartyje (draudimo liudijime);

107.10. šuliniams, gręžiniams, drenažo sistemoms;

107.11. kilnojamam turtui, kurį Draudėjas (Apdraustasis) perdavė naudotis tretiesiems asmenims arba Draudėjo (Apdraustojo) be teisinio pagrindo valdomam, naudojamam trečiųjų asmenų turtui;

107.12. geologiniams klodams, tiek glūdinčioms gamtiniuose sluoksniuose, tiek išgautiems kalnakasybos darbais;

107.13. vertybėms, piniginėms vertybėms, visų rūšių transporto priemonėms, kurios yra Draudėjo darbuotojų ar svečių turtas;

107.14. juvelyrikai, bižuterijai, kolekcininkų, filatelistų, numizmatų kolekcijoms, jeigu draudimo liudijime nenumatyta kitaip;

107.15. aktams, rankraščiams, knygoms, piešiniais, antspaudams;

107.16. kredito arba mokėjimo kortelėms;

107.17. prototipams, maketams, pavyzdžiams;

107.18. pasibaigusio galiojimo termino arba iš apyvartos pašalintoms nelikvidžios atsargoms;

107.19. turtui, kuris skirtas utilizavimui;

107.20. objektams, kurie yra bet kokių statybos darbų (išskyrus paprastąjį remontą), montavimo arba instaliavimo stadijos, turtui, esančiam statomame, rekonstruojamame pastate;

107.21. perdavimo ir paskirstymo linijoms (tarp jų energetinėms, ryšio, duomenų, apšvietimo linijoms), esančioms didesniu nei 1000 metrų atstumu nuo apdraustų pastatų ir statinių, išskyrus vamzdžius, kabelius, stulpus, bokštus ir visų tipų įrangą, kuri gali būti sujungta su minėtomis instaliacijomis, įskaitant visų tipų pastotes;

107.22. laikino pobūdžio pastatams, statiniams (pvz. laikiniams statiniams, dengtiems brezentu, audiniu, plastiko plėvele ar panašia medžiaga), patalpoms, skirtoms demontuoti, bei juose esančiam turtui;

107.23. turtui, esančiam lauke, atviruose priestatuose, stoginėse ar statiniuose, dengtuose brezentu, audiniu, plastiko plėvele ar panašia medžiaga, išskyrus, kai šis turtas pritaikytas laikyti lauke;

107.24. gruntui (kartu su melioracijos arba pralaidumo kanalų sistemai), žolynams, vejoms, pylimams, grioviams, paviršiniais ir požeminiais vandenims, vandens kanalams, gręžimo (kalnakasybos) platformoms, tuneliams, tiltams, dokams, krantinėms, molams, pirsams ir kitiems vandenyje ar virš vandens esantiems statiniams;

107.25. rezervuarams – natūraliems (pvz. ežerams, tvenkiniams ir pan.), dirbtiniams (pvz. suformuotiems užtvėnkiant upes);

107.26. geležinkelio linijoms, kai jos priklauso ne Draudėjui;

107.27. eksploatacinėms medžiagoms, tokioms kaip tepalai, degalai, katalizatoriai, jeigu jie nėra laikomi atsargomis, t. y. jau naudojamoms veikloje;

107.28. radioaktyvios medžiagos, branduoliniam kurui, ginklams, sprogstamosioms medžiagoms, kurios pagal Draudėjo veiklos pobūdį nenaudojamos Draudėjo kasdieninėje veikloje.

DRAUDIMO VARIANTAI

108. Pagal šias Taisykles turtas gali būti draudžiamas šiais variantais:

108.1. Turto draudimas nuo išvardytų rizikų;

108.2. Visų rizikų draudimas;

108.3. Papildomai susitarus ir tai nurodžius Draudimo sutartyje, gali būti draudžiama ir nuo rizikų, nurodytų šių Taisyklių Papildomosiose sąlygose.

109. Draudimo variantas, kuriuo draudžiamas turtas, ir / ar draudimo rizikos, nuo kurių draudžiamas turtas, kiekvienu atveju yra nurodomas Draudimo sutartyje.

TURTO DRAUDIMAS NUO IŠVARDYTŲ RIZIKŲ

110. Draudžiamuoju įvykiu yra laikomas staigus ir netikėtas apdrausto turto fizinis sugadinimas, sunaikinimas ar praradimas dėl žemiau aprašytos draudimo rizikos pasireiškimo draudimo vietoje draudimo apsaugos galiojimo metu, taikant šiose taisyklėse įvardintus draudimo rizikų apibrėžimus, išskyrus nedraudžiamuosius įvykius, nurodytus šios draudimo apsaugos sąlygos 116 punkte:

110.1. **Ugnies rizikos**, ugnies rizikai priskiriamos šios rizikos:

110.1.1. **gaissras** - staiga ir netikėtai kylanti ugnis, atsiradusi savaime ar dėl trečiųjų asmenų veikos ne šiam tikslui skirtame židinyje arba išsiveržusi iš jo ir galinti plisti savaime;

110.1.2. **dūmai (suodžiai)** - kietųjų dalelių ir dujų mišinys, kilęs kaip degimo produktas, kuris yra gaisro pasekmė;

110.1.3. **žaibo trenkimas** - tiesioginė žaibo iškrova į apdraustą turtą, t. y. apdrausto turto sugadinimas ar sunaikinimas su ugnies pasireiškimu ir išplitimu arba be jos. Taip pat kompensuojami nuostoliai, jeigu medžiai, pastatai / statiniai arba kiti objektai ar jų dalys užvirsta ant apdrausto turto dėl tiesioginio žaibo poveikio;

110.1.4. **sprogimas (implozija)** - staigus ir netikėtas didelio energijos kiekio išsiskyrimas, sukeliantis slėgio šuolį ir (ar) smūginę bangą dėl greito dujų, garų ar garais virtusių medžiagų plėtimosi ribotame ar neribotame tūryje, įskaitant:

a) cheminį sprogimą (pvz., dujų-oros mišinio užsiliepsnojimas ir greitas degimas);

b) fizinį sprogimą (pvz., slėginio indo ar katilo plyšimas dėl vidaus slėgio);

Implozija – staigus indo ar rezervuaro vidun griuvimas dėl vidaus slėgio, mažesnio už atmosferinį, kai susidaro staigus slėgio skirtumas ir dėl to atsiranda žalingas mechaninis poveikis.

110.1.5. **skraidančio objekto nukritimas**.

110.2. **Gamtinių jėgų rizikos**. Gamtinių jėgų rizikai priskiriamos šios rizikos:

110.2.1. **liūtis** - tai trumpalaikis smarkus lietus, kai per 6 valandas ar trumpesnę laikotarpį iškrinta 15 mm ir daugiau kritulių;

110.2.1. **kruša** - meteorologinis reiškinys, kai šiltuoju metų laiku iškrinta ledo gabaliukų (10 mm ir didesnių) krituliai;

110.2.3. **audra** - stiprus vėjas (škvalas, viesulas), kai vėjo greitis siekia 20 m/s ir daugiau, dėl ko gali būti ardomi silpniesni pastatai, lūžti medžių šakos, būti išjudinami lengvesni daiktai. Vėjo stiprumas turi būti patvirtintas hidrometeorologinės tarnybos pažyma;

110.2.4. **potvynis** - staigus vandens kilimas upėse, ežeruose arba kituose vandens telkiniuose, dėl kurio gali būti apsemtos miestų, gyvenviečių dalys, žemės ūkio kultūrų pasėlių plotai, automobilių kelių ruožai arba apgadinti pastatai ir kitas turtas;

110.2.5. **žemės nuošliauža** - žemės masės atitrūkimas ir slinkimas šlaitu, sukeltas natūralios erozijos arba vandens;

110.2.6. **sniego / ledo slėgis** - nuostoliai, atsiradę dėl nebūdingo tai vietai smarkaus sniego, kai per 24 valandas ir trumpesnę laiką sniego dangos storis padidėja 20 cm ir daugiau ir dėl to sniegas savo svoriu sulaužo apdraustą objektą arba objektą, kuriame yra apdrausti daiktai;

110.2.7. **grunto suslūgimas** - tam tikros vietovės taško absoliučios altitudės sumažėjimas dėl karstinių reiškinių, dėl ko nusėda pamatai, skyla sienos arba įvyksta kitoks natūralus grunto suslūgimas dėl gamtos reiškinių;

110.2.8. **medžio virsmas** - medžio ar jo dalių užkritis ant apdrausto objekto;

110.3. **Trečiųjų asmenų neteisėta veika**, šiai rizikai priskiriama:

110.3.1. **vagystė su įsibrovimu** - turto užvaldymas arba pasikėsinimas užvaldyti turtą iš patalpų ar saugomos, aptvertos teritorijos arba jas atidarius panaudojant priemones, padirbtą ar pritaikytą raktą arba originalų raktą, kurį kaltininkas gavo prieš tai įsibrovęs į kitas patalpas arba plėšimo metu, kaltininkui pasislėpus patalpoje iki jos uždarymo, jeigu yra įrodymų dėl kaltininko pasislėpimo patalpose fakto;

110.3.2. **plėšimas** - turto pagrobimas pavartojus fizinį smurtą ar grasinant jį pavartoti atimant galimybę Draudėjui ar Apdraustajam priešintis;

110.3.3. **vandalizmas** - turto sugadinimas arba sunaikinimas dėl trečiųjų asmenų tyčinės ar neteisėtos veikos;

110.3.4. **transporto priemonės atsitrenkimas** - bet koks apdrausto turto sunaikinimas arba sugadinimas kontakto su transporto priemone metu.

110.4. **Vandens rizika**, šiai rizikai priskiriama užliejimo rizika - vandens, vandens garų arba skysčių, staiga ir netikėtai išsiliejusių dėl vamzdžių, vandentiekio, kanalizacijos, šildymo, vėdinimo, oro kondicionavimo sistemų, arba technologinių įrenginių sprogimo, užsikimšimo ar užšalimo, taip pat vandens arba kito skysčio išsiliejimas iš automatiškai įsijungiančios priešgaisrinės gelbėjimo sistemos, buities ar pramoninio įrenginio, iš kurio dėl gedimo gali išsilieti vanduo. Užliejimui taip pat priskiriamas vandens prasiskverbimas iš gretimų patalpų. Užliejimu nelaikomi atvejai, kai priešgaisrinės gelbėjimo sistemos įsijungimas susijęs su gaisro ar jo padarinių šalinimu, taip pat vandens išsiliejimas laikotarpiu, kai buvo remontuojamos, rekonstruojamos, modernizuojamos pačios aukščiau minimos sistemos arba pastatas (statinys), kuriame šios sistemos įrengtos, taip pat vandens poveikis dėl atmosferinių kritulių, išskyrus atvejus, kai žalos atsiradimui įtakos turėjo draudžiamasis įvykis dėl draudžiamosios rizikos, taip pat dėl sniego arba ledo sankupų tirpsmo, įvykus staigiam temperatūros pokyčiui.

110.5. **Stiklo dūžio rizikos** - pastatų ar statinių draudimo atveju viduje ir išorėje esančių stiklinių, plastikinių (kaip stiklo pakaitalo) konstrukcijų bei jų tvirtinimo elementų, įrangos ir įrenginių draudimo atveju stikliniams daiktams arba įrangos ir įrenginių stiklių dalių sugadinimas, sunaikinimas ar praradimas dėl bet kokio staiga ir netikėtai įvykusio atsikimimo.

111. Draudikas atlygina nuostolius dėl tų draudžiamųjų įvykių (rizikų), kurie nurodyti Draudimo sutartyje.

TURTO DRAUDIMAS NUO VISŲ RIZIKŲ

112. Draudžiamuoju įvykiu yra laikomas staigus ir netikėtas apdrausto turto fizinis sugadinimas, sunaikinimas ar praradimas dėl bet kokio įvykio, įvykusio draudimo vietoje draudimo apsaugos galiojimo metu, išskyrus nedraudžiamuosius įvykius, nurodytus šios draudimo apsaugos sąlygos 116 punkte.

DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMAS STATYBOS, REMONTO AR MONTAVIMO DARBŲ METU

113. neatsižvelgiant į pasirinktas rizikas sudarant draudimo sutartį, draudimo apsauga yra apribojama, kol draudimo vietoje vyksta bet kokie statybos, rekonstrukcijos, renovacijos, kapitalinio remonto, naujos įrangos montavimo darbai, naujai sumontuotos įrangos testavimo ar bandymo darbai, išskyrus, kai tokie darbai, yra reikalingi atkurti sunaikintą ar sugadintą, apdraustą turtą, po draudžiamąjo įvykio. Šių darbų vykdymo laikotarpiu draudimo apsauga apdraustam turtui galioja tik nuo šių rizikų:

113.1. ugnies;

113.2. gamtinių jėgų rizikos galioja tik tuo atveju, jeigu pastato pagrindinės konstrukcijos (išorės ir vidaus sienos, perdangos, kitos laikančios bei atitvarinės konstrukcijos) jau yra pastatytos, uždengtas ir pilnai sutvarkytas stogas, tinkamai įstatyti visi langai bei durys, kitos angos uždengtos taip, kad nebaigti statybos darbai nekeltų pavojaus patirti žalą dėl audros ir kitų gamtinių jėgų.

114. visais atvejais statybos darbais padaryta žala, kurios priežastis statybos, rekonstrukcijos, renovacijos, kapitalinio remonto, naujos įrangos montavimo darbai, naujai sumontuotos įrangos testavimo ar bandymo darbai nebus laikoma draudžiamuoju įvykiu.

115. Pasibaigus statybos, rekonstrukcijos, renovacijos, kapitalinio remonto, montavimo, bandymo ar derinimo darbams, draudimo apsauga įsigalioja nuo 00:00 val. kitos dienos po vėliausios iš toliau nurodytų datų:

115.1. Įregistruoto statybos užbaigimo akto ar deklaracijos (kai privaloma);

115.2. Pasirašyto darbų perdavimo–priėmimo akto;

115.3. pasirašyto įrenginių ar sistemų pripažinimo tinkamais eksploatuoti akto arba objekto perdavimo naudoti diena.

Apsauga taikoma tik toms draudžiamosioms rizikoms, kurios pasirinktos sudarant draudimo sutartį.

NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

116. Žemiau išvardyti įvykiai laikomi nedraudžiamaisiais, jei Draudimo sutartyje ir (ar) jos prieduose nenurodyta kitaip:

116.1. Draudikas neatsako už nuostolius, žalą ar išlaidas, tiesiogiai ar netiesiogiai kilusius, atsiradusius įvykio metu ar dėl: karo (nepriklausomai nuo paskelbimo), invazijos, užsienio valstybės priešiško veiksmų, karinių veiksmų ar operacijų, pilietinio karo, karinės ar užurpuotos valdžios, karo padėties, taip pat bet kokio turto konfiskavimo, nacionalizavimo, rekvizavimo, sugadinimo ar sunaikinimo pagal Vyriausybės ar kitos viešosios valdžios institucijos įsakymą ar nurodymą. Ši išimtis taikoma nepaisant kartu veikusių ar konkuruojančių priežasčių ir įvykių eiliškumo;

116.2. Riausių ir masinių neramumų, streikų, lokautų ir sabotazo sukelti nuostoliai neapdrausti, nebent kitaip aiškiai numatyta Draudimo sutarties priede/įrašė, nurodant sumą, franšizę ir sąlygas;

116.3. nuostoliai atsirado dėl branduolinės reakcijos, branduolinės spinduliuotės arba radioaktyviosios taršos tiesioginių ir netiesioginių pasekmių;

116.4. nuostoliai atsirado dėl teroro aktų, suprantamų kaip bet kokios rūšies veiksmai panaudojant jėgą, smurtą ar grasinimus, kuriuos vykdo asmuo ar asmenų grupė, veikianti individualiai ar bet kokios organizacijos arba valdžios vardu, siekdamas (-a) politinių, ekonominių, religinių, ideologinių ar panašių tikslų, įskaitant bandymus daryti įtaką valdžiai arba įbauginti visuomenę ar tam tikrą jos dalį;

116.5. nuostoliai dėl sprogo, kuri buvo padaryta panaudojus sprogstamąjį įtaisą, kurį sukėlė Draudėjas (Apdraustasis) ar jo pavedimu veikiantis asmuo gamybos proceso metu (atliekant kasybos, statybos, griovimo, remonto, išmontavimo ir panašius darbus);

116.6. neatlyginami nuostoliai, atsiradę dėl vabzdžių, graužikų ar kitų parazitų, gyvūnų, mikroorganizmų poveikio, korozijos, erozijos, pelijimo, puvimo, grybelio, natūralaus nusidėvėjimo, taip pat dėl ilgalaikio (palaipsnio, kaupiamojo) aplinkos ar eksploatacijos veiksnių poveikio, įskaitant, bet neapsiribojant, temperatūrą (karštį ar šaltį), temperatūrinius ciklus ir šiluminį plėtimąsi, drėgmę ir kondensatą, ultravioletinę/saulės spinduliuotę, ozoną, kritulius, vėją, dulkes, vibraciją, triukšmą, slėgio ar vakuumo svyravimus, bei medžiagų nuovargį, deformacijas ar įtrūkimus, susidariusius dėl minėtų priežasčių. Ši išimtis taikoma tik tiesiogiai dėl šių procesų sunaikintam, sugadintam ar prarastam turtui ir nėra taikoma turtui, kuris sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl draudžiamojo įvykio, įvykusio dėl šių procesų;

116.7. grunto tyrimo arba projektavimo klaidų, klaidų statant, montuojant, rekonstruojant, renovuojant apdraustą turtą;

116.8. nuostoliai atsirado dėl statinių ar jų dalių sėdimo, plėtimosi, skilimo, fizinių savybių ar matmenų pasikeitimo, išskyrus jeigu visa tai įvyko kaip ankstesnio draudžiamojo įvykio pasekmė;

116.9. neatlyginami nuostoliai, kurių priežastis yra žinoma brokuotų, nekokybiškų ar netinkamų dalių, medžiagų, įrenginių naudojimas, taip pat jų

pačių taisymo, keitimo, išmontavimo ar kokybės atkūrimo išlaidos. Tačiau, jeigu dėl tokios brokuotos detalės ar brokuotos statybinės konstrukcijos įvyko staigus ir netikėtas įvykis, padaręs žalą kokybiškai apdrausto objekto daliai, atlyginama tik ta žala, padaryta kokybiškai daliai ar konstrukcijai; neatlyginama žala pačiai brokuotai detalei ar konstrukcijai ir su jų pakeitimu ar taisymu susijusios išlaidos;

116.10. nuostoliai, atsiradę ar nustatyti dėl turto ar vertybių paslaptingo ar neišaiškinto pradingimo, inventorizacijos ar apskaitos patikrinimų metu nustatyto trūkumo, vagystės be įsilaužimo ar be apiplėšimo požymių, apgaulės, šantažo, grobstymo, pasisavinimo, sukčiavimo, iššvaistymo ar turto prievartavimo;

116.11. Jeigu kitaip aiškiai nenumatyta Draudimo sutartyje, taip pat neapdraudžiami nuostoliai dėl Draudėjo ar jo darbuotojų tyčinių ar nusikalstamų veikų;

116.12. Neatlyginami nuostoliai, atsiradę dėl bet kokio pobūdžio skysčių (lietaus, tirpstančio sniego, paviršinio vandens ir pan.) prasiskverbimo per išorines atitvaras (stogą, fasadą, sienas, langus, duris, vitrinų sujungimus ir jų sandūras), per angas, įtrūkimus ar nesandarumus, įskaitant ir statybos, rekonstrukcijos ar remonto metu įrengtas ar atsiradusias laikinas angas. Tačiau atlygintini nuostoliai, jeigu šios angos ar nesandarumai atsirado tiesiogiai dėl kito draudžiamojo įvykio (pvz., audros, trečiųjų asmenų neteisėtų veiksmų) ir priežastis, įtaikojusi žalos atsiradimą, patenka į apdraustų rizikų apimtį. Tokiu atveju neatlyginamos pačių defektų, angų ar nesandarumų pašalinimo, sandarinimo ar kokybės atkūrimo išlaidos, jeigu jos susijusios su projekto, įrengimo ar priežiūros trūkumais. Ši nuostata netaikoma staigiam ir netikėtam vidaus inžinerinių sistemų (pvz., vandentiekio ar šildymo vamzdžio) gedimui ir dėl to kilusiam užliejimui, jeigu tokia rizika yra apdrausta;

116.13. trūkumų, kuriuos, pagal garantinį įsipareigojimą, privalo pašalinti bei išlaidų, kurias, pagal garantinį įsipareigojimą, privalo padengti gamintojas, pardavėjas, tiekėjas, rangovas, montuotojas, garantinį ar techninį aptarnavimą vykdanči įmonė. Jeigu Draudėjas apdraustą turtą ar jo dalį pagamino pats, tai jis prilyginamas šiame punkte išvardintiems asmenims; Šiuo atveju neatlyginama žala pačiam brokuotam elementui, konstrukcijai ar atliktiems darbams ir su jų taisymu, keitimu, perdirbimu ar kokybės atkūrimu susijusios išlaidos. Tačiau atlyginami nuostoliai, kai dėl tokių klaidų ar trūkumų įvyko staigus ir netikėtas įvykis, padaręs žalą kitam kokybiškam apdraustam turtui, jei tokia žala patenka į apdraustų rizikų apimtį ir nėra atmestina pagal kitas šių Taisyklių išimtis;

116.14. nuostoliai, kurie atsirado sutrikus arba nutrūkus elektros energijos, šilumos, dujų tiekimui, išskyrus atvejus, kai šį sutrikimą lemia draudimo vietoje įvykęs draudžiamasis įvykis;

116.15. nuostoliai atsargoms, atsiradę dėl elektros energijos, šilumos ar dujų tiekimo sutrikimo ar nutrūkimo, nepriklausomai nuo sutrikimo vietos ar priežasties, įskaitant (bet neapsiribojant) atsargų – šaldomų, šaldytų ar kitaip temperatūrai jautrių produktų – atšilimą, sugedimą, kokybės pablogėjimą, kiekio sumažėjimą ar praradimą, taip pat persandėliavimo, utilizavimo ir kokybės tikrinimo išlaidas, išskyrus atvejus, kai šį sutrikimą lemia draudimo vietoje įvykęs draudžiamasis įvykis;

116.16. nuostoliai atsirado dėl potvynio, kuris Draudimo vietoje kartojasi ne rečiau negu vieną kartą per 10 metų;

116.17. nuostoliai atsirado dėl požeminio vandens lygio pasikeitimo;

116.18. nuostoliai atsirado dėl elektros įtampos svyravimų ar netiesioginio žaibo poveikio, nebent Draudimo sutartyje pasirinkta Papildoma sąlyga Nr. 01 Elektros įtampos svyravimų draudimas;

116.19. žala atsirado dėl turto vidaus gedimų, kai turto sugadinimas ar sunaikinimas kilo ne dėl išorinių jėgų poveikio (tarp jų dėl darbuotojų klaidingų veiksmų valdant įrenginius ir įrangą, pvz., nuspaudus ne tą mygtuką). Tačiau jei vidaus gedimas sukelia ugnies riziką priskiriamą draudžiamajį įvykį, kurio metu nukentė kitas apdraustas turtas, tokiu atveju atlyginami nuostoliai, kitam apdraustam turtui;

I 16.20. nuostolių, žalos, atsakomybės, pretenzijų, išlaidų ar sąnaudų, bet kokio pobūdžio, tiesiogiai ar netiesiogiai atsiradusių dėl užkrečiamosios ligos, baimės ar grėsmės (faktinės ar numanomos) arba susijusių su užkrečiamąja liga, nepriklausomai nuo bet kokios kitos priežasties ar įvykio, kurie prisideda prie jų atsiradimo tuo pačiu metu ar bet kuriuo kitu laiku.

Užkrečiamoji liga – tai bet kokia liga, kuri gali būti perduodama per bet kokią medžiagą ar sukėlėją iš bet kurio organizmo kitam organizmui;

I 16.21. žemės drebėjimo;

I 16.22. nuostoliai atsargoms (žaliavoms, pusgaminiams, gatavai produkcijai), kai žala atsirado ar buvo nustatyta dėl gamybos proceso valdymo klaidų ar nukrypimų, įskaitant įrenginių ar įrangos neteisingą valdymą ar programavimą, neteisingai nustatytus technologinius parametrus, skaičiavimų, projektavimo ar techninių brėžinių klaidas, netinkamą komponentų parinkimą ar sumaišymą (pvz., neteisingas proporcijas), proceso metu atsiradusių taršų ar kitus su procesu susijusius netikslumus, nepriklausomai nuo to, ar atsargos tapo netinkamos naudoti, prarado kokybę, buvo nurašytos, perrūšiuotos ar nuvertėjo; taip pat neatlyginamos su tuo susijusios perdirbimo, perdarymo, kokybės tikrinimo, atrankos, pakartotinio gaminimo ir utilizavimo išlaidos;

I 16.23. nuostoliai, žala, atsakomybė, išlaidos, baudos ar bet kokios kitos sumos, tiesiogiai ar netiesiogiai kilusios iš, sukeltos ar atsiradusios vykstant ar dėl bet kokios Kompiuterinės sistemos ar Kompiuterinio tinklo naudojimo ar veikimo, šių sistemų ar Elektroninių duomenų naudojimo ar veikimo sumažėjimo ar praradimo, Elektroninių duomenų pasiekimo, apdorojimo, perdavimo, saugojimo ar naudojimo, taip pat nesugebėjimo Elektroninius duomenis pasiekti, apdoroti, perduoti, saugoti ar naudoti, kai tai yra bet kurios iš šių aplinkybių pasekmė:

I 16.23.1. neleistini arba piktavališki veiksmai (nepaisant jų laiko ir vietos), taip pat melagingi grasinimai ar jų imitacijos;

I 16.23.2. kenkėjiškos programos ar panašūs mechanizmai;

I 16.23.3. pradinio apdraustojo programavimo ar operatoriaus klaidos;

I 16.23.4. bet kokia neapgalvota ar neplanuota pradinio apdraustojo Kompiuterinės sistemos, Kompiuterinio tinklo ar Elektroninių duomenų veiklos pertrauka, kuri nėra tiesiogiai sukelta fizinio turto praradimo ar sugadinimo.

Taip pat neatlyginami nuostoliai dėl netinkamo duomenų ar elektroninių duomenų apdorojimo priemonių ir programų naudojimo, kompiuterinių virusų ar kitų kenkėjiškų programų atakų, klaidų keičiant ar pildant duomenis Draudėjo elektroninių duomenų apdorojimo sistemoje.

Kompiuterinė sistema ir elektroninių duomenų apdorojimo sistema – tai kompiuteriai, kita skaičiavimo, elektroninė ir (ar) mechaninė įranga, prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorojimo įrenginiai ir bet kuris įrenginys, kurio darbas visiškai ar iš dalies priklauso nuo integruotųjų grandynų (integruotų schemų ir mikrokontrolerių);

Kompiuterinis tinklas – bet kokių aukščiau nurodytų sistemų tarpusavio sujungimas duomenų perdavimui; Elektroniniai duomenys – bet kokia informacija bet kokių formatu, kuri perduodama, saugoma ar apdorojama Kompiuterinėje sistemoje ar Kompiuteriniame tinkle.

I 16.24. bet kokio cheminio, biologinio, biocheminio ar elektromagnetinio ginklo panaudojimo;

I 16.25. nuostolių, kilusių dėl netinkamai atlikto darbo ar proceso (įskaitant darbų vykdymą nesilaikant teisės aktų, normatyvų, gamintojo, importuotojo ar platintojo instrukcijų, nurodymų ar rekomendacijų), netinkamų ar brokuotų medžiagų, įrangos ar komponentų, projektavimo, skaičiavimų, techninių brėžinių (eskizų) ar gamybos proceso klaidų, taip pat dėl netinkamų patarimų, susijusių su žaliavomis, pusgaminiais ar pagaminta produkcija; šiuo atveju neapmokamos ir pačios defektingos dalies, elemento ar konstrukcijos taisymo, keitimo, perdirbimo ar kokybės atkūrimo išlaidos bei bet kokios „pagerinimo“ (modernizavimo) sąnaudos, įskaitant tą išlaidų dalį, kuri būtų buvusi patirta, jeigu defektas būtų pakeistas ar ištaisytas nedelsiant iki žalos atsiradimo; vien tik defekto buvimas nelaikomas žala.

Tačiau, jei dėl tokių klaidų ar defektų įvyko staigus ir netikėtas draudžiamasis įvykis, atlyginama jo padaryta pasekmė žala kitam kokybiškam apdraustam turtui pagal pasirinktas rizikas, išskyrus žalą pačiai defektinei daliai, elementui ar konstrukcijai ir su jų atstatymu susijusias išlaidas;

I 16.26. draudimo apsauga negalioja apdrausto turto montavimo, įrengimo, demontavimo, planinio ir (ar) kapitalinio remonto, rekonstravimo, renovacijos, statybos darbų atlikimo metu, taip pat bandymų reikalingų po šių darbų atlikimo laikotarpiu, derinimo, paleidimo–laikotarpiu, nepriklausomai nuo to, kas darbus atlieka, ir kai žala kyla tiesiogiai dėl atliekamų darbų ar jų technologijos;

I 16.27. draudimo apsauga netaikoma bet kokių įrenginių, prietaisų ir jų priedų stiklams bei ekranams, įskaitant, bet neapsiribojant, nešiojamų kompiuterių, planšečių, mobiliųjų telefonų, monitorių, televizorių, filmavimo kamerų, fotoaparatus, objektyvų, profesionalios įrangos valdymo ekranų ir pultų, laikrodžių, žiūronų, šviestuvų, rankinių veidrodžių, vazų ir indų stiklams, taip pat optiniams elementams (linzėms, filtrams). Išimtis: tokia žala atlyginama, jei ji kilo kaip kito draudžiamąjo įvykio, kuris taip pat atlyginamas pagal šią Draudimo sutartį, tiesioginė pasekmė, nebent Draudimo sutartyje pasirinkta Papildoma sąlyga Nr. 06 Įrenginių dūžių draudimas.

DRAUDIMO VERTĖ IR DRAUDIMO SUMA

I 17. Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas apskaičiuoja nuostolius remdamasis draudimo verte. Draudimo vertės tipas nurodomas Draudimo sutartyje. Draudimo vertės tipas gali būti:

I 17.1. **atkuriamoji vertė** – vertė, atitinkanti turto atkūrimo išlaidas iki naujos, bet nepagerintos būklės, t. y.:

I 17.1.1. **pastatų ir statinių atveju** – vertė, atitinkanti jų remonto arba atkūrimo tos pačios paskirties, toje pačioje vietoje kaštus, atsižvelgiant į ankstesnius matmenis, medžiagas, technologijas, konstrukcijas ir apdailos standartą. Jei dėl techninių priežasčių arba valstybės institucijų taikomų apribojimų neįmanoma atkurti analogiškos paskirties, konstrukcijų ir kokybės pastato ar statinio, nauja atkuriamąja verte laikoma pinigų suma, reikalinga pastatui atstatyti pagal funkcionalumą ir technines charakteristikas, kiek galima artimesniam iki įvykio buvusiam pastatui, įskaitant projektavimo išlaidas. Nustatant draudimo vertę ir nuostolių dydį draudžiamąjo įvykio atveju neatsižvelgiama į pavidosauginę, meninę ar architektūrinę vertę; dėl šių verčių praradimo ar sumažėjimo patirti nuostoliai ir su jų atkūrimu ar atkūrimu prilygstančiomis priemonėmis susijusios išlaidos nėra atlyginamos;

I 17.1.2. **įrenginių ir įrangos bei reklaminių ir informacinių stendų atveju** – vertė, atitinkanti tokio paties tipo, rūšies ir tokių pačių arba panašių parametrų objekto remonto arba naujo objekto įsigijimo ar pagaminimo kaštus, atsižvelgiant į transportavimo ir montavimo išlaidas. Jei neįmanoma atkurti analogiškos paskirties, konstrukcijų ir kokybės turto, nauja atkuriamąja verte laikoma pinigų suma, reikalinga turtui atstatyti pagal funkcionalumą ir technines charakteristikas, kiek galima artimesniam iki įvykio buvusiam turtui, įskaitant transportavimo, projektavimo ir montavimo išlaidas;

I 17.1.3. **informacijos ir ryšių technologijų priemonės (įrenginiai ir įranga)** draudžiamos nauja atkuriamąja verte tik tada, kai jų pagaminimo data arba naujo įrenginio eksploatacijos pradžios data (priklausomai nuo to, kuri yra ankstesnė) ne senesnė kaip 5 metai ir jos buvo įsigytos naujos; visais kitais atvejais (įskaitant, kai priemonės įsigytos nenauros arba senesnės nei 5 metų) informacijos ir ryšių technologijų priemonės (įrenginiai ir įranga) draudžiamos likutine verte. Jeigu sugadintos, sunaikintos ar prarastos kompiuterinės ar elektroninės įrangos analogija nebegaminama arba neparduodama, nuostolis apskaičiuojamas taikant 20 % metinį nusidėvėjimą: pirmaisiais metais – nuo įsigijimo vertės, nuo antrųjų metų – nuo praėjusių metų likutinės vertės, skaičiuojant už pilnus kalendorinius metus (už nepilnus metus – proporcingai mėnesiams);

117.1.4. **įrenginiai ir įranga, taip pat kita įranga (išskyrus informacijos ir ryšių technologijų priemones bei baldus) ir reklaminiai/informaciniai stendai** draudžiami nauja atkuriamąja verte, jeigu jų pagaminimo data arba naujo įrenginio eksploatacijos pradžios data (priklausomai nuo to, kuri yra ankstesnė) ne senesnė kaip 10 metų ir jie buvo įsigyti nauji; visais kitais atvejais (įskaitant, kai turtas įsigytas nenaujas arba senesnis nei 10 metų) jis draudžiamas likutine verte. Jeigu Draudimo sutartyje aiškiai numatyta kitaip, taikomos sutartyje nustatytos sąlygos;

117.1.5. **baldai** draudžiami nauja atkuriamąja verte, jeigu jų pagaminimo data arba naujo baldo eksploatacijos pradžios data (priklausomai nuo to, kuri yra ankstesnė) ne senesnė kaip 15 metų ir jie buvo įsigyti nauji; visais kitais atvejais (įskaitant, kai baldai įsigyti nenauji arba senesni nei 15 metų) jie draudžiami likutine verte. Jeigu Draudimo sutartyje aiškiai numatyta kitaip, taikomos sutartyje nustatytos sąlygos;

117.1.6. **atsargų atveju** – vertė, atitinkanti tokios pačios rūšies ir kokybės atsargų įsigijimo ar pagaminimo kaštus.

117.2. **likutinė vertė** – atkuriamoji (nauja) vertė, sumažinta nusidėvėjimo dydžiu, t. y.:

117.2.1. **pastatų ir statinių atveju** – atkuriamoji (nauja) vertė, sumažinta nusidėvėjimo dėl amžiaus, panaudojimo intensyvumo ir / ar turto vertintojų išvadose nurodytu dydžiu. Nusidėvėjimas taikomas turto atstatymo metu naudojamoms medžiagoms. Jeigu pastatų ir statinių nusidėvėjimas prieš pat įvykį buvo didesnis kaip 70 %, nuostolio dydis visais atvejais skaičiuojamas vadovaujantis draudimo likutine verte taisyklėmis, nebent draudimo liudijime būtų nustatyta, kad ši sąlyga negalioja. Taikant šį punktą kiekvienas apdraustas objektas yra vertinamas atskirai. Kasmečio nusidėvėjimo norma nekilnojamajam turtui pateikiama Taisyklių I lentelėje;

117.2.2. **įrenginių ir įrangos bei reklaminų ir informacinių stendų atveju** – atitiktens kaina rinkoje arba suma, kurią reikia išleisti norint įsigyti analogišką tokio paties amžiaus, tipo, rūšies ir tokių pačių arba panašių parametrų dėvėtą turtą. Likutine verte draudžiama pagal 117.1.3. – 117.1.4. punktuose numatytas taisykles;

117.3. **vertybių draudimo atveju** – vertė, atitinkanti ekspertų išvadose nurodytą vertę;

117.4. Draudėjo darbuotojų ar svečių turtas ir trečiųjų asmenų turtas visuomet draudžiamas likutine verte;

117.5. Įrenginiai, kurie Draudėjo buvo įsigyti nenauji, draudžiami likutine verte;

117.6. draudimo suma, kuria apdraudžiamas turtas, nurodoma Draudimo sutartyje kiekvienai draudimo objektų grupei arba kiekvienam draudimo objektui atskirai;

117.7. Jei Draudimo sutarties galiojimo metu sugadintas ar sunaikintas turtas, kuris buvo draustas atkuriamąja verte, yra atkuriamas, Draudimo suma, išmokėjus draudimo išmoką, atstatoma iki Draudimo sutartyje nurodytos Draudimo sumos.

118. Atsakomybė už draudimo vertės teisingumą;

118.1. Atsakomybė už draudimo vertės nustatymą ir draudimo sumos atitiktį draudimo vertei tenka Draudėjui;

118.2. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu Draudėjas privalo periodiškai ir pasikeitus aplinkybėms (įsigijus, perstačius, atnaujinus turtą, pasikeitus kainoms ir pan.) peržiūrėti draudimo sumas ir, nustatčius neatitiktį, raštu kreiptis į Draudiką dėl jų pakeitimo;

118.3. Pakeitimai galioja nuo jų įrašymo į polisą (ar priedą) dienos ir netaikomi atgal jau įvykusiems įvykiams. Jeigu draudimo suma mažesnė už draudimo vertę, taikoma nevisiško (proporcinio) draudimo taisyklė. Jeigu draudimo suma viršija draudimo vertę, draudimo išmoka bet kuriuo atveju negali viršyti draudimo vertės, o draudimo sumos dalis, viršijanti draudimo vertę, nelaikoma galiojančia.

119. Jeigu draudžiamąjo įvykio dieną polise nurodyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę, taikoma nevisiško draudimo taisyklė ir draudimo išmoka mažinama proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui; Ši taisyklė netaikoma, kai polise nustatytas pirmosios rizikos

draudimas arba kai apdrausto turto vertė neviršija 110 % atitinkamai objektų grupės, objekto ar daikto polise nurodytos draudimo sumos.

120. Draudimo išmoka negali viršyti faktiškai patirtos žalos ir draudimo vertės. Tuo pačiu, nustatant draudimo išmoką, taikomos šiose Taisyklėse įtvirtintos nevisiško (proporcinio) draudimo nuostatos tiek, kiek atskiriems objektams ar objektų grupėms draudimo suma yra mažesnė už jų draudimo vertę.

121. Jeigu polise nurodyta draudimo suma viršija draudimo vertę, laikoma, kad Draudimo sutartis negalioja tai draudimo sumos daliai, kuri viršija draudimo vertę.

122. Jeigu Draudėjui priklauso draudimo išmoka už to paties draudžiamąjo įvykio metu sukeltą žalą pagal kelias Draudimo sutartis, taikoma dvigubo draudimo taisyklė.

DRAUDIKO IR DRAUDĖJO TEISĖS IR PAREIGOS

123. Be Taisyklių Bendrojoje dalyje įtvirtintų Draudiko ir Draudėjo teisių ir pareigų, taip pat galioja šioje dalyje įtvirtintos jų teisės ir pareigos.

124. **Draudiko teisės ir pareigos:**

124.1. Draudėjui išreiškus pageidavimą šių Taisyklių pagrindu sudaryti Draudimo sutartį su Draudiku, Draudėjas kartu išreiškia savo sutikimą, kad prieš pateikdamas pasiūlymą, sudarydamas Draudimo sutartį ar išduodamas Draudimo liudijimą Draudikas turi teisę kreiptis į VĮ „Registru centras“ dėl su Draudėju susijusių duomenų, reikalingų sudaryti Draudimo sutartį, teisingumo patikrinimo;

124.2. Iš anksto su Draudėju suderintu laiku apžiūrėti draudžiamus objektus, patikrinti saugumo reikalavimų ar kitų įsipareigojimų pagal Draudimo sutartį vykdymą;

124.3. Draudikas, nustatęs, kad Draudėjas nesilaiko Draudiko nurodymų, Draudimo sutartyje nustatytų saugumo priemonių ir / ar nevykdo kitų įsipareigojimų, turi teisę reikalauti iš Draudėjo per protingą terminą ištaisyti trūkumus, o Draudėjui jų neištaisius – vienašališkai nutraukti Draudimo sutartį Taisyklių Bendrojoje dalyje nustatyta tvarka;

124.4. Draudikas, gavęs Draudėjo pranešimą apie įvykį, privalo per protingą terminą atvykti į įvykio vietą arba pateikti Draudėjui instrukcijas dėl tolesnių veiksmų.

125. **Draudėjo teisės ir pareigos:**

125.1. Draudėjas yra atsakingas už pateikiamų duomenų teisingumą;

125.2. Draudėjas privalo ne vėliau nei per 15 (penkiolika) kalendorinių dienų informuoti Draudiką apie pasikeitusius kontaktinius duomenis (adresą, tel. numerį, el. paštą);

125.3. Draudėjas privalo sudaryti Draudikui sąlygas apžiūrėti draudžiamą turtą, patikrinti Draudimo sutartyje nurodytų apsaugos priemonių veikimą, įsitikinti, ar Draudėjas laikosi Draudimo sutartyje numatytų sąlygų, bei per protingą terminą pašalinti Draudiko nustatytus trūkumus;

125.4. Draudėjas įsipareigoja prižiūrėti ir užtikrinti tinkamą apdrausto turto, pastatų / statinių konstrukcijų, juose esančių vandentiekio, šildymo, vėdinimo, kondicionavimo, kanalizacijos sistemų, elektros instaliacijos būklę, laikantis Lietuvos Respublikos teisės reikalavimų;

125.5. Draudėjas privalo laikytis teisės aktuose įtvirtintų turto eksploataavimo, darbo saugos, priešgaisrinės apsaugos ir kitų Draudėjo veiklai keliamų reikalavimų.

126. Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudėjas, Apdraustasis ir Naudos gavėjas, be Bendrojoje dalyje įtvirtintų pareigų, privalo:

126.1. sudaryti sugadinto, sunaikinto ar pavogto turto detalų sąrašą, kuriame būtų nurodytas turto pobūdis, įsigijimo metai, įsigijimo vertė;

126.2. pateikti turto įsigijimo dokumentus ir / ar garantinius dokumentus tikslesniam žalos dydžio nustatymui;

126.3. Pateikti Draudikui sąmatas, sąskaitas faktūras, mokėjimo pavedimus, patvirtinančius nuostolių dydį bei išlaidas apdraustam turtui gelbėti ar kitus Draudiko prašomus dokumentus, būtinus nuostolio dydžiui nustatyti;

126.4. Pateikti Draudikui dokumentus iš priešgaisrinės tarnybos, policijos

ar kitos kompetentingos institucijos, patvirtinančius draudžiamojo įvykio faktą ir aplinkybes;

126.5. Leisti Draudikui ir jo atstovui netrukdomai apžiūrėti sugadintą turtą ar jo liekanas;

126.6. Visomis įmanomomis priemonėmis padėti Draudikui nustatyti nuostolių dydį, įvykio priežastis ar aplinkybes, atsakingus už žalos padarymą asmenis, teikti reikalaujamus su tuo susijusius dokumentus, kad Draudikas galėtų tinkamai įgyvendinti jam perėjusią reikalavimo teisę.

127. Draudimo sutartyje nustatytas Draudėjo pareigas taip pat gali atlikti Draudėjo darbuotojai arba kiti susiję asmenys. Draudėjui skirti nurodymai yra privalomi ir Draudėjo darbuotojams ar kitiems susijusiems asmenims, todėl jiems pažeidus iš Draudimo sutarties kylančias pareigas už Draudimo sutarties pažeidimą atsakingu bus laikomas Draudėjas.

128. Sudarius Draudimo sutartį kito asmens naudai, Taisyklėse nurodytas pareigas privalo vykdyti ir Apdraustasis / Naudos Gavėjas, išskyrus atvejus, kai jis nežinojo apie jo naudai sudarytą Draudimo sutartį.

DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS

129. Draudėjas šių Taisyklių Bendrojoje dalyje nustatyta tvarka privalo informuoti Draudiką apie aplinkybes, galinčias turėti įtakos draudimo rizikos padidėjimui.

130. Draudimo rizikos padidėjimu šios Draudimo rūšies atveju laikoma:

130.1. apsaugos ar priešgaisrinės saugos sistemos, nurodytos draudimo sutartyje, draudimo vietoje pabloginimas, panaikinimas, neveikimas iš dalies ar visiškai, atjungimas ar neįjungimas, techninės priežiūros ir patikros nevykdymas, nepriklausomai nuo to, dėl ko tai įvyko;

130.2. objektas, kuriame yra apdraustas turtas, yra neeksploatuojamas (nenaudojamas, veikla nevykdoma ir pan.) ilgiau kaip 30 (trisdešimt) dienų.

131. statybos darbų vykdymą apdraustuose pastatuose ir (ar) patalpose, kuriose yra apdraustas turtas. Statybos darbais laikomi darbai:

131.1. kuriems reikalingas statybos leidimas pagal LR teisės aktus (išskyrus paprastąjį remontą);

131.2. kai renovuojamos, keičiamos, montuojamos vandentiekio, kanalizacijos, šildymo, vėdinimo, kondicionavimo sistemos ar elektros instaliacija.

132. apdraustuose pastatuose ar patalpose, kuriose yra apdraustas kilnojamasis turtas, karštųjų darbų vykdymas. Karštiesiems darbams priskiriama: suvirinimas, metalo pjovimas suvirinimo įranga, darbai, kurių metu temperatūra pakyla aukščiau nei 100 laipsnių Celsijaus, bei darbai, kuriems naudojama atvira liepsna.

133. Keičiama draudimo sutartyje nurodyta vykdoma veikla.

134. degių, sprogstamųjų medžiagų sandėliavimas ar naudojimas veikloje, išskyrus atvejus, kai šios medžiagos jau buvo sandėliuojamos ar naudojamos Draudėjo įprastinėje veikloje.

135. nutraukiamas arba ribojamas elektros energijos, vandens šildymo, dujų ir kitų išteklių tiekimas į draudimo vietą ilgesniam nei 12 (dvylikos) valandų laikotarpiui.

136. vykdomos veiklos nutraukimas ar sustabdymas ilgesniam nei 30 dienų laikotarpiui, ne dėl draudžiamojo įvykio.

137., Lietuvos Respublikos teisės aktų nesilaikymas ar pažeidimas.

138. bet kurių sudarant (ar keičiant) Draudimo sutartį Draudiko prašomų ir (ar) Draudėjo pateiktų duomenų pasikeitimas.

DRAUDIMO IŠMOKOS APSKAIČIAVIMAS IR MOKĖJIMAS

39. Jei atkuriamąja verte apdraustas turtas yra sugadintas, atlygintina nuostolio suma yra apdrausto turto remonto kaštai.

140. Jei atkuriamąja verte apdraustas turtas yra sunaikintas (turto remontas neįmanomas ar ekonomiškai netikslus), atlygintina nuostolio suma yra naujo, tokių pačių parametų apdrausto turto atkūrimo kaštai (nekilnojamajam turtui) ar įsigijimo kaina (kilnojamajam turtui), jei neriboja kitos

taisyklių nuostatos.

141. Jeigu Draudžiamas objektas yra apdraudžiamas likutine verte, draudimo išmoka yra išmokama išskaičiuojant Draudžiamojo objekto nusidėvėjimą. Pastatų nusidėvėjimas vertinamas pagal I lentelėje pateiktus Metinio pastatų nusidėvėjimo dydžius.

142. Nuostolių dydį nustato Draudikas, vadovaudamasis Draudimo sutarties sąlygomis bei dokumentais, pagrindžiančiais nuostolio faktą ir jo dydį. Su apdrausto turto atkūrimu susiję mokesčiai (pvz., Pridėtinės vertės mokestis (PVM)) į nuostolių sumą įskaičiuojami tik tais atvejais, kai Draudžiamas objektas faktiškai suremontuojamas ir šis mokestis sumokamas, o Draudėjas nėra užregistruotas kaip šio mokesčio mokėtojas. Kitu atveju PVM dydis ir kiti su apdrausto turto atkūrimu susiję mokesčiai į mokėtiną draudimo išmoką neįskaičiuojami.

143. Liekanų pašalinimas ir laikinas sandėliavimas apdraudžiamas pirmosios rizikos draudimu. Nuostoliai atlyginami įvertinus apdrausto turto nevisišką ir dvigubą draudimą, bet kokiu atveju, draudimo išmoka, negali viršyti draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos šiems nuostoliams padengti.

144. Draudimo išmokos suma dėl konkretaus turto ir / ar draudimo objekto negali viršyti Draudimo liudijime nurodytos šio turto ir / ar draudimo objekto draudimo sumos.

145. Bendra draudimo išmoka visiems draudimo objektams, įskaitant liekanų pašalinimą ir laikiną sandėliavimą, negali viršyti bendros, Draudimo liudijime nurodytos draudimo sumos.

146. Nuostoliai dėl žalos apdraustam turtui yra atlyginami, jei Draudėjas per dvejus metus nuo draudžiamojo įvykio dienos šį turtą pradeda atstatinėti ar remontuoti, o nesant galimybės atstatyti ar suremontuoti – įgyja naują/analogišką (artimiausią parametų) turtą, jei turtas buvo draustas atkuriamąja verte. Jei Draudėjas nevykdo šios sąlygos, draudimo išmoka mokama taikant draudimo likutine verte taisyklės, net jei turtas buvo apdraustas atkuriamąja verte, taip pat yra neatlyginami netiesioginiai remonto (atstatymo) kaštai (t. y. pridėtinės, papildomos išlaidos, socialinio draudimo, pelno, ir kitų mokesčių sumos ir kiti netiesioginiai remonto (atstatymo) kaštai).

147. Kai Draudimo sutartis sudaryta finansų įstaigos naudai, kuriai ir yra mokama draudimo išmoka, sunaikintas arba sugadintas turtas nebūtinai turi būti atstatytas, suremontuotas ar įsigytas naujas turtas. Tokiu atveju, neatstatant, neremontuojant ar neįsigyjant naujo turto, draudimo išmoka kredito davėjui ar lizingo bendrovei mokama laikantis draudimo liudijime (polise) nurodytų draudimo sumos nustatymo sąlygų (t. y. draudimo išmoka skaičiuojama taip pat, kaip ji ir būtų skaičiuojama atstatant, suremontuojant ar įsigyjant naują turtą), bet neatlyginant netiesioginių remonto (atstatymo) kaštų (t. y. pridėtinės, papildomos išlaidos, socialinio draudimo, pelno, ir kt.).

148. Jeigu dėl vagystės su įsibrovimu Draudėjas nepranešė policijai apie Draudžiamojo įvykio metu dingusius daiktus, jų vertė neįtraukiama į nuostolio sumą.

149. Draudikas ir Draudėjas turi teisę kreiptis į ekspertus dėl nuostolio dydžio bei priežasties nustatymo ir remtis jų išvadomis. Jeigu Draudikas ir Draudėjas nesutaria kitaip, ekspertais negali būti skiriami asmenys, kurie yra Draudiko konkurentai, turi su jais verslo ryšį, dirba pas konkurentus ar verslo partnerius ir pan. Išlaidas, susijusias su eksperto samdymu, apmoka ta šalis, kuri į ją kreipėsi.

150. Jeigu Draudėjas ar Apdraustasis atgauna prarastą turtą, kai už jį jau būna išmokėta draudimo išmoka, per 15 (penkiolika) kalendorinių dienų jis privalo apie tai informuoti Draudiką ir jam grąžinti išmokėtą draudimo išmoką. Jei atgautas turtas yra sugadintas, Draudikas privalo atlyginti tik to turto remonto kaštus pagal Draudimo sutarties sąlygas.

151. Draudikas, įvykus draudžiamajam įvykiui, išmoka draudimo išmoką ir jų sumą, neviršydamas Draudimo sutartyje nustatytų draudimo sumų ribų. Jei nustatytos draudimo sumos nepakanka visiems nuostoliams atlyginti, likusią nuostolių dalį padengia pats Draudėjas / Naudos gavėjas.

152. Visi draudžiamieji įvykiai, atsitikę dėl gamtinių jėgų draudimo vietoje per nenutrūkstantį 72 valandų laikotarpį, laikomi vienu įvykiu ir jiems taikoma viena išskaita.

III. SAUGUMO REIKALAVIMAI

153. Draudėjas turi laikytis saugumo reikalavimų, nurodytų draudimo liudijime ir (ar) jo prieduose, taip pat šių bendrų saugumo reikalavimų:

153.1. patalpose sandėliuojami daiktai turi būti pakelti mažiausiai 10 cm nuo grindų;

153.2. esant palankioms meteorologinėms sąlygoms susiformavus sniego slėgiui, Draudėjas privalo imtis visų prieinamų priemonių, kad sumažintų stogo ir / ar kitų pastato konstrukcijų apkrovą, įskaitant (bet neapsiribojant) sniego šalinimą nuo stogo ar kitų pastato konstrukcijų, tokio rizikos mažinimo nesilaikymas draudžiamojo įvykio atveju Draudikui suteikia teisę mažinti ir / ar nemokėti draudimo išmokos;

153.3. Pastatas ar Patalpa turi būti pakankamai šildoma apsaugant vanden-tiekio, šildymo, kanalizacijos ir oro kondicionavimo sistemas nuo užšalimo ir skysčių pratekėjimo;

153.4. vamzdynas turi būti tinkamai prižiūrimas ir apsaugotas nuo užšalimo. Iš vamzdyno turi būti išleistas visas vanduo ar kiti skysčiai, jeigu vamzdynas nėra tinkamai apsaugotas nuo užšalimo šaltuoju metų laiku;

153.5. apdraustas turtas turi būti prižiūrimas pagal gamintojo arba impor-tuotojo rekomendacijas ar reikalavimus. Įrašai apie priežiūros procedūras turi būti išsaugomi ir, nutikus įvykiui, kuris gali būti pripažintas draudžia-muoju, Draudiko prašymu pateikti jam;

153.6. jeigu sutariama, kad draudimas galioja ir pervežant apdraustą turtą, turtas neturi būti patikėtas pervežti asmenims, kurie neturi patirties tinkami šią užduotį atlikti;

153.7. Draudėjas įsipareigoja, kad visas pagrįstai reikalingas turto apsaugas ir signalizacijas, kurios yra jo žinioje ir funkcionavo sudarant Draudimo sutartį, bei yra nurodytos Draudimo sutartyje, išlaikyti veikiančias visą draudimo laikotarpį ir pranešti raštu Draudikui apie bet kokius šių sistemų pakeitimus. Įvykus minėtiems sistemos gedimams, dėl kurių sistema negali tinkamai funkcionuoti, Draudėjas privalo užtikrinti papildomą veiksmingą apsaugą (fizinę apsaugą ar pan.), kol gedimai nebus pašalinti;

153.8 Draudėjas privalo tinkamai prižiūrėti Pastato inžinerines sistemas, laiku atlikti jų remontą ir pašalinti akivaizdžius defektus, taip pat vykdyti su Pastato bei kilnojamojo turto priežiūra ir eksploatavimu susijusius gamini-tojų (pardavėjų) bei valstybės institucijų reikalavimus ir instrukcijas;

153.9 priešgaisrinės saugos priemonės ir sistemos turi atitikti galiojančius teisės aktų reikalavimus bei Draudimo sutarties sąlygas, jos turi būti tinkamos naudoti, laikomos matomoje ir prieinamoje vietoje, patikrintos, pagal reikalavimus turi būti vykdoma jų priežiūra. Patikrinimo ir priežiūros darbai turi būti registruojami; darbuotojai turi mokėti naudotis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis;

153.10. rūkyti leidžiama tik tam skirtose vietose. Rūkymo vietoje turi būti įrengtos nedegios peleninės. Jos turi būti reguliariai ištuštinamos;

153.11. degūs skysčiai ir dujos turi būti laikomos nepažeidžiant priešgais-rinių taisyklių ir kitų Lietuvos teisės aktų reikalavimų. Draudžiama vykdyti karštuosius darbus ar rūkyti patalpose, kuriose laikomos ar naudojamos tokios medžiagos (degūs skysčiai ir dujos);

153.12. pastato būklė turi būti reguliariai tikrinama (pastato būklė sistemingai stebima, priežiūros darbai organizuojami ir atliekami, siekiant užtikrinti jo ilgaamžiškumą, saugumą ir funkcionalumą), bet kokie defektai bei trūkumai nedelsiant ištaisomi;

153.13. stogo įlajos ir nutekamieji latakai turi būti reguliariai valomi. Kai būtina, nuo stogų taip pat turi būti valomas sniegas ir ledas, siekiant išvengti stogo konstrukcijų apkrovų viršijimo pavojaus;

153.14. draudžiama laiptinėse, koridoriuose,ėjimo galerijose ir bendro naudojimo patalpose įrengti sandėlius ir dirbtuves, laikyti įvairias medžiagas ir įrenginius;

153.15. privažiavimo keliai, pravažiavimo vietos ir prieigos prie draudimo vietos, skirtos gaisro gesinimo ir gelbėjimo transportui bei personalui, taip pat vieta, iš kurios imamas vanduo gaisrui gesinti, turi būti neužstatyti ir užtikrinta galimybė jais naudotis ištisus metus;

153.16. dirbant su itin degiomis arba sprogiomis medžiagomis, vykdam sprogdinimo darbus, vykdam darbus su ugnimi (tokius kaip suvirinimas, pjovimas, kaitinimas, šlifavimas, litavimas ir pan.) reikia laikytis Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų darbo su jomis reikalavimų ir naudotimosi instrukcijų;

153.17. asmenys, vykdamys suvirimo darbus turi būti kvalifikuoti ir atestuoti, turintys leidimą vykdyti suvirinimo darbus. Suvirinimo aikštelė būtų tinkamai paruošta, pašalintos degios medžiagos, aplink suvirinimo vietą pastatyti nedegios medžiagos atitvėrimai, suvirinimo vietoje turi būti bent du gesintuvai. Pertraukų tarp suvirinimo metu, suvirinimo aikštelėje turi likti bent vienas žmogus, o kai suvirinimo darbai baigti, suvirinimo aikštelė išmontuojama, bent kelias valandas po suvirinimo darbų aplinka, kurioje buvo virinama, stebima;

153.18. degios atliekos turi būti šalinamos iš gamybinių patalpų kiekvieną dieną pasibaigus darbo dienai arba pamainai. Degios atliekos ir atliekų konteineriai turi būti laikomi saugiu atstumu (bent 3 metrai) nuo pastatų;

153.19. elektros instaliaciją gali įrengti ir prižiūrėti tik atitinkamą kvalifikaciją turintys asmenys. Elektros instaliacija turi būti saugiai įrengta ir apsaugota nuo galimo pažeidimo (atitverta sienelėmis arba apsaugota smūgiui atspariais vamzdžiais ir pan.);

153.20. įtampos svyravimams ar viršįtampiams jautrūs elektros prietaisai turi būti įžeminti ir apsaugoti prietaisais, apsaugančiais nuo elektros srovės svyravimų pagal įrenginių gamintojo reikalavimus bei jų eksploataavimo taisykles.

154. Esant šių ar draudimo liudijime ir (ar) jo prieduose nurodytų pareigų pažeidimui ar nesilaikymui, Draudikas turi teisę mažinti arba atsisakyti mokėti draudimo išmoką atsižvelgdamas į Draudėjo kaltę, Draudimo sutarties sąlygų pažeidimo sunkumą, jo priežastinį ryšį su draudžiamuoju įvykiu, žalos, atsiradusios dėl pažeidimo, dydį.

IV. PAPILDOMOS SĄLYGOS

Šalys gali susitarti dėl vienos Papildomos draudimo sąlygos ir kelių Papildomų draudimo sąlygų taikymo, nurodytų šioje dalyje, pagal kurias išplečiama Draudiko teikiama draudimo apsauga ar pasirenkamas pagal Draudimo sutartį taikytinos draudimo apsaugos variantas, nurodant konkrečią taikytiną Papildomą draudimo sąlygą draudimo liudijime ar Draudimo sutarties prieduose, kurie turi būti pasirašyti abiejų šalių. Draudimo apsauga yra teikiama tik tokios apimties, kokia apibrėžta pagal į Draudimo sutartį įtrauktos Papildomos draudimo sąlygos turinį, nurodytą šioje dalyje, jei šalys kitaip nesusitarė pagal individualias draudimo sąlygas. Draudiko atsakomybė pagal šias Papildomas draudimo sąlygas yra ribojama draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma ar limitu.

Visoms šioje dalyje nurodytoms Papildomoms draudimo sąlygoms taikomos Bendrosios taisyklių dalies ir Taisyklių Specialiosios dalies nuos-tatos, jei nenurodyta kitaip. Esant neatitikimui tarp Bendrosios taisyklių dalies ar Taisyklių Specialiosios dalies sąlygų bei Papildomų draudimo sąlygų, Draudikas pirmiausia vadovaujasi Draudimo sutarčiai taikoma Papildoma draudimo sąlyga.

PAPILDOMA SĄLYGA NR. 01 ELEKTROS ĮTAMPOS SVYRAVIMŲ DRAUDIMAS

155. Draudžiamuoju įvykiu yra laikomas staigus ir netikėtas apdrausto turto fizinis sugadinimas, sunaikinimas ar praradimas dėl žemiau aprašytos draudimo rizikos pasireiškimo draudimo vietoje draudimo apsaugos galio-jimo metu.

156. Atlyginami apdraustam turtui padaryti tiesioginiai nuostoliai dėl elektros įtampos svyravimų įrenginiams, įrangai ir pastatų funkcionalumą užtikrinantiems įrenginiams sukelti:

156.1. išorinių (ne dėl nukentėjusio įrenginio viduje atsiradusių) veiksmų. Vidiniai elektronikos gedimai, trumpi sujungimai pačių nukentėjusių elektros įrenginių viduje ne dėl išorinių priežasčių nėra apdrausti;

156.2. netiesioginio žaibo poveikio į apdraustą turtą.

157. Pasekinė žala ir dėl to atsiradę nuostoliai atsargoms (pvz., atsargų sugedimas) pagal Elektros įtampos svyravimų draudimo sąlygą nėra atlyginami.

158. Tais atvejais, kai dėl elektros srovės poveikio kilo gaisras, kuris išplito ir sugadino ar sunaikino kitą apdraustą turtą, nuostoliai kitam apdraustam turtui atlyginami pagal gaisro riziką.

159. Nedraudžiamaisiais įvykiais laikoma ir Draudikas žalos neatlygina, dėl:

159.1. taisyklių Specialiosios dalies Nedraudžiamųjų įvykių nurodytų 116 punkte;

159.2. elektros instaliacijos projekcinės apkrovos sąmoningo viršijimo;

159.3. netinkamo įrangos prijungimo, sumontavimo, izoliacijos defektų;

Pasirinkus šią papildomą sąlygą taisyklių Specialiosios dalies Nedraudžiamųjų įvykių punktas 116.18. negalioja.

PAPILDOMA SĄLYGA NR. 02 VIDAUS GEDIMŲ DRAUDIMAS

160. Draudžiamuoju įvykiu yra laikomi visi staiga ir netikėtai, nepriklausomai nuo Draudėjo valios, Draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu atsitikę apdrausto turto gedimai ar perdegimai.

161. Nedraudžiamaisiais įvykiais laikoma ir Draudikas žalos neatlygina, dėl:

161.1. taisyklių Specialiosios dalies Nedraudžiamųjų įvykių nurodytų 116 punkte, išskyrus 116.19. punktą;

161.2. turto vidaus gedimų, kai žala atsirado dėl išorinių jėgų poveikio;

161.3. sąmoningo apkrovos viršijimo, atliekamo bandymų arba eksperimentų metu;

161.4. žalos greitai susidėvintiems įrenginių dalims, t. y. dangoms, ugniai atspariems arba antikoroziniais apvalkalams, degiklių antgaliams, skaldymo kūjams, dalims iš stiklo, porceliano, keramikos arba gumos, diržams, lynams, vieloms, grandinėms, šepetiams, kabeliams, tinklams, žarnoms, guminėms padangoms, akumuliatoriams, lempoms, matricoms, formoms, antspaudams, apdirbimo įrankiams, grąžtams, pjūklams, elektrodams, cilindrams ir pan. Išskyrus atvejus, kai vidinio gedimo priežastis nėra šiame punkte nurodytų įrenginių dalių gedimas ar (ir) nusidėvėjimas;

161.5. žalos eksploatacinėms medžiagoms, t. y. tepalams, kuriai, katalizatoriams, aušinimo skysčiui, šaldymo agentams, chemikalams;

161.6. aptarnavimo išlaidų, t. y. reguliavimo ir remonto, dalių pakeitimo, funkcinių trūkumų taisymo, periodinio aptarnavimo, išskyrus atvejus, kai šios išlaidos yra susijusios su apdrausto turto atkūrimu po draudžiamojo įvykio;

161.7. dėl objekto formos pokyčių, išlinkimo, įlinkimo, spalvos pasikeitimo, įbrėžimų arba įskilimų, jeigu dėl to nepažeidžiamas objekto funkcionalumas;

161.8. bet kokios žalos arba susijusių įsipareigojimų, apimančių pelno netekimą arba kitus finansinius nuostolius bei mokėjimus, viršijančius šioje sutartyje numatytos kompensacijos už žalą dydį;

161.9. Draudimo apsauga negalioja atliekant apdrausto turto montavimo darbus ar bandymus po šių darbų;

161.10. žalos, kilusios dėl elektroninėje įrangoje, sistemoje (pvz., kompiuteryje, mikroprocesoriaus valdiklyje, jungtinėse sistemose) arba tinkle naudojamų įrenginių, programinės įrangos arba duomenų laikmenų neįsijungimo, sutrikimo arba netinkamo naudojimo, taip pat dėl elektroninėje įrangoje, sistemoje arba tinkle naudojamuose įrenginiuose, programinėje įrangoje arba duomenų laikmenose saugomų arba apdirbamų duomenų praradimo arba iškraipymo, išskyrus tuos atvejus, kai dėl tokio įvykio atsitinka kitas draudžiamasis įvykis – tokio atveju Draudikas atlygins

tik už tokio įvykio patirtą žalą;

161.11. žalos apdraustam turtui, įvykusios jų pervežimo arba perkėlimo už draudimo vietos metu, išskyrus tuos atvejus, kai šalys susitaria kitaip;

161.12. žalos finansiniams nuostoliams, nebent Draudimo sutartyje susitarta kitaip.

PAPILDOMA SĄLYGA NR. 03 UŽ DRAUDIMO VIETOS RIBŲ ESANČIOS MOBILIOS ĮRANGOS DRAUDIMAS

162. Draudžiamuoju įvykiu yra laikomi staiga ir netikėtai, nepriklausomai nuo Draudėjo valios, draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu atsitikę įvykiai apdraustai mobiliai įrangai už Draudimo vietos ribų – geografinėje Europoje, išskyrus Rusiją, Baltarusiją ir Ukrainą (jeigu draudimo sutartyje nesutarta kitaip).

163. Draudimo apsauga už Draudimo vietos ribų galioja tokia pati kaip ir draudimo liudijime nurodytoje Draudimo vietoje (jeigu draudimo sutartyje nesutarta kitaip).

164. Draudimo apsauga už Draudimo vietos ribų mobiliai įrangai galioja ir dėl vagystės su įsibrovimu ir plėšimo rizikų, jei turtas yra transporto priemonėje, jei laikomasi žemiau nurodytų sąlygų:

164.1. mobili įranga yra laikoma bagažo skyriuje / bagažinėje;

164.2. transporto priemonė turėjo tvirtą stogą (vienalytė tvirta konstrukcija);

164.3. transporto priemonė turi būti užrakinta, langai visiškai uždaryti ir įjungta automobilio apsaugos sistema nuo vagystės.

PAPILDOMA SĄLYGA NR. 04 PASTATŲ PRIKLAUSINIŲ DRAUDIMAS

165. Draudžiami pastatų priklausiniai, esantys tame pačiame sklype, kurie nėra atskirai nurodomi draudimo liudijime.

166. Pagal šią sąlygą apdraustų pastatų (negalioja draudžiant Patalpas) priklausiniams priskiriama: tvirtai su žeme sujungti stogeliai, tvoros, stoginės, kelio užtvartai, grindinys, takai, apšvietimo atramos, suoliukai, vėliavų stiebai ir kiti stacionarų elementai, išskyrus reklaminius ir informacinius standus (žr. Taisyklių 102.9. jeigu neturi atskiro jiems VĮ „Registru centras“ suteikto unikalaus numerio).

167. Draudimo apsauga galioja draudimo sutartyje pasirinktu draudimo variantu iki draudimo liudijime nurodyto maksimalaus draudimo išmokų limitu.

PAPILDOMA SĄLYGA NR. 05 – ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS ŠALTINIŲ (SAULĖS, VĖJO, ENERGIJOS KAUPIKLIŲ) DRAUDIMAS

168. **Draudimo objektas** – Draudėjui priklausantys arba teisėtai valdomi ir draudimo vietoje naudojami atsinaujinančios energijos elementai su jų įrenginiais ir stacionariai sujungtais komponentais (toliau – Sistema):

168.1. **Saulės elektrinė (fotovoltinė sistema) ir (ar) saulės kolektorių sistema** – moduliai/kolektoriai, keitikliai/šilumokaičiai, galios elektronika ir valdymas, tvirtinimo konstrukcijos, nuolatinės ir kintamosios srovės kabeliai ir jungtys, skirstymo bei apsaugos elementai iki Prisijungimo taško;

168.2. **Vėjo jėgainė (vėjo elektrinė)** – rotorius (mentės, stebulė), gondola (generatorius, pavarų dėžė arba tiesioginė pvara, stabdžiai, keitiklis/valdymas), bokštas, pamatas, valdymo ir stebėsenos įranga, nuolatinės ir kintamosios srovės kabeliai, jungtys ir apsaugos elementai iki Prisijungimo taško;

168.3. **Energijos kaupiklis (BESS)** – baterijų moduliai/blokai/spintos, valdymo sistema, dvikryptis keitiklis/ikroviklis, nuolatinės ir kintamosios srovės skirstymas ir komutacija, apsaugos elementai, valdymo ir stebėsenos įranga, aušinimas/ventiliacija, gaisro aptikimas/gesinimas (jei įrengta) iki Prisijungimo taško;

168.4. **Prisijungimo taškas** – polise įvardyta vieta, kur Draudėjo įrenginiai jungiasi iki tinklų operatoriaus įrenginiais. Antžeminėms perdavimo ir paskirstymo linijos ir jungtys yra draudžiamos tik ne didesniu nei 1000 metrų atstumu nuo draudėjo įrenginių.

169. Draudimo apsauga galioja, kai:

169.1. sumontuota ir eksploatuojama polise nurodytu adresu;

169.2. funkcionuoja ir yra prijungta prie energetikos tinklų arba eksploatuojama izoliuotai pagal gamintojo reikalavimus;

169.3. yra sertifikuota ES, o montavimas ir naudojimas atitinka gamintojo reikalavimus ir teisės aktus.

170. Pagal šią papildomą sąlygą nedraudžiamas turtas:

170.1. trečiųjų asmenų (tinklų operatoriaus) įranga už Prisijungimo taško;

170.2. privažiavimo keliai, kranų aikštelės;

170.3. laikinos montavimo priemonės;

170.4. atsarginės dalys sandėlyje;

170.5. nešiojamieji/portatyvūs akumuliatoriai, buitinės mažos galios UPS, transporto priemonių traukos baterijos (nebent polise nurodyta kitaip).

171. Neatlyginami nuostoliai, dėl:

171.1. naudojimo ne pagal paskirtį, pažeidžiant gamintojo reikalavimus, netinkamai pajungus ar sumontavus, esant netinkamam aptarnavimui ar priežiūrai, savavališkai modernizavus;

171.2. netiesioginiai nuostoliai dėl negalėjimo naudotis įranga (abonentiniai/naudojimo mokesčiai, kredito įmokos, negautos pajamos ir pan.), nebent polise aiškiai numatyta kitaip;

171.3. naudojant techniškai netvarkingus įrenginius ir (ar) kai jam buvo būtinas remontas;

171.4. ilgalaikio (palaipsnio) poveikio, pvz.: erozijos, abrazyvinio nusidėvėjimo, ledėjimo/ledo apnašų, kondensacijos, nuolatinio vandens kaupimosi/ garų kondensavimosi, talpos/ galios mažėjimo dėl amžiaus, perįkrovimo ir (ar) periškrovimo ir pan., jei tai nėra tiesioginė kito apdrausto įvykio pasekmė;

171.5. nuostoliai, atsiradę sutrikus ar nutrūkus elektros/šilumos/dujų tiekimui, išskyrus kai sutrikimą tiesiogiai sukėlė draudimo vietoje įvykęs apdraustas įvykis ir tiek, kiek polise numatyta;

171.6. žala ir išlaidos, kai nėra tiesioginės fizinės žalos priežasties;

171.7. neapmokamos defektinių dalių/elementų/konstrukcijų ištaisymo, pakeitimo ar kokybės atkūrimo išlaidos, tačiau jei dėl defekto įvyko staigus ir netikėtas įvykis, apmokama pasekmė žala kitam kokybiškam apdraustam turtui, bet ne pačiai defektinei daliai.

172. jei pažeista įrangos dalis (pvz., vienas fotovoltinis modulis, keitiklis/valdiklis, vėjo mentis ar gondolos komponentas, baterijų modulis, valdymo sistemos komponentas, skirstymo/apsaugos elementas), nuostolis nustatomas pagal tos dalies remonto kaštus arba rinkos vertę, taikant fizinį nusidėvėjimą ir neviršijant polise nurodytų sumų/limitų. Apdraustas turtas laikomas sunaikintu, jei jo remonto kaina viršija tokio pat turto kainą prieš draudžiamąjį įvykį, išskaičiavus išlikusio turto vertę.

173. į nuostolių sumą neįtraukiamos įrenginio patobulinimo/pagerinimo išlaidos, iki įvykio buvusių defektų taisymo/apartnavimo/priežiūros kaštai ir išlaidos, kurios būtų patirtos ir be įvykio.

174. jeigu įrenginys ar jo dalys patyrė nuostolį dėl sugadinimo, atliktam įrenginio remontui panaudotų keičiamų detalių vertė yra sumažinama, atsižvelgiant į jų fizinį nusidėvėjimą, nustatomą pagal šias sąlygas:

Įrenginio amžius metais	Detalių ar dalies nusidėvėjimas, %		
	Saulės elektrinės	Vėjo jėgainės	Energijos kaupikliai
iki 1	0	0	0
1-2	0	0	10
3-4	0	0	20
5-8	0	10	30
9-10	10	15	40
11-15	20	25	55
16-20	30	35	65
21-25	40	45	85
>=26	55	55	90

175. Draudimo apsauga negalioja montavimo, įrengimo, demontavimo, remonto, rekonstravimo, renovacijos, statybos, techninės priežiūros darbų atlikimo metu ir šiems darbams būdingų bandymų/derinimo laikotarpiu, jei žala kyla tiesiogiai ar netiesiogiai dėl atliekamų darbų ar jų technologijos. Ši nuostata netaikoma žalai, kurią sukelia kitas apdraustas įvykis (pvz., audra, trečiųjų asmenų neteisėti veiksmai), jeigu tokia rizika pasirinkta.

PAPILDOMA SĄLYGA NR. 06 ĮRENGINIŲ DŪŽIŲ DRAUDIMAS

176. Apdraudžiama žala, padaryta mobiliams ir / ar optiniams įrenginiams (įskaitant (bet neapsiribojant) filmavimo kameras, fotoaparatus, objektyvus, optinius prietaisus, televizorius, mobiliuosius telefonus ir planšetes, žiūronus, monitorius, laikrodžius) dėl stiklo dūžio.

177. Draudimo Taisyklių Specialiosios dalies Nedraudžiamųjų įvykių punktas 16.27. negalioja.

PAPILDOMA SĄLYGA NR. 07 VERSLO NUTRŪKIMO DRAUDIMAS

178. Draudžiami Draudėjo patirti finansiniai nuostoliai dėl dalinio ar visiško verslo nutrūkimo, kurie tiesiogiai kyla iš Draudiko apdrausto turto apgadinimo, sugadinimo ar sunaikinimo, įvykus Draudimo sutartyje numatytiems draudžiamiesiems įvykiams draudimo vietoje ir draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, dėl ko sutrinka ar nutrūksta Draudimo sutartyje nurodyta Draudėjo vykdoma veikla. Ši apsauga taikoma Atsakomybės laikotarpiu, neviršijant Draudimo sutartyje nustatytų limitų, taip pat atsižvelgiant į taikomas išskaitas, bendrąsias išimtis ir kitas sąlygas bei Taisyklių reikalavimus.

179. **Atsakomybės laikotarpis** – Draudimo sutartyje nurodytas laikotarpis, kurio metu, už patirtus apdraustus finansinius nuostolius yra mokama draudimo išmoka. Atsakomybės laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo finansinių nuostolių atsiradimo dėl draudžiamojo įvykio momento ir pasibaigiantis arba tada, kai įmonės apyvarta atkuriamą iki prieš įvykį buvusio lygio. Jeigu pagal Draudimo sutartį apdraustas ne visas turtas, o tik jos dalis, – kai apdraustas turtas fiziškai atkuriamas (suremontuojamas, pakeičiamas ar sukomplektuojamas) iki būklės, leidžiančios atnaujinti veiklą; Bet kuriuo atveju atsakomybės laikotarpis negali viršyti Draudimo sutartyje nustatyto maksimalaus atsakomybės laikotarpio.

180. **Nuostolių įvertinimo laikotarpis** – laikotarpis, naudojamas draudimo vertei ir finansinių nuostolių dėl verslo nutrūkimo dydžiui nustatyti. Šis laikotarpis prasideda nuo momento, kai dėl draudžiamojo įvykio nutrūksta apdrausta veikla arba sumažėja iš jos gaunamos pajamos, ir baigiasi, kai finansiniai nuostoliai nebepatiriami, tačiau ne vėliau negu pasibaigia Draudimo sutartyje nustatytas atsakomybės laikotarpis (taikomas tas terminas, kuris baigiasi anksčiau). Nuostolių įvertinimo laikotarpis apima ir laikinų priemonių (pvz., alternatyvių patalpų ar įrangos naudojimo, prisijungimo/derinimo, bandymų po remonto) laiką, tiek, kiek šios priemonės

tiesiogiai susijusios su apdraustos veiklos atnaujinimu ir turi įtakos nuostolių dydžiui.

181. Jeigu Draudimo sutartimi turtas apdraustas pagal Papildomą sąlygą Nr. 02 „Vidaus gedimų draudimas“, verslo nutrūkimo apsauga netaikoma vidaus gedimų sukeltoms veiklos pertraukoms, nebent Draudimo sutartyje nustatyta kitaip. Draudimo sutartyje individualiai gali būti nustatyti kiti draudžiamieji įvykiai.

182. Draudimo suma – Draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka pagal šią sutartį. Draudimo suma nustatoma atsižvelgiant į Draudėjo pateiktą draudimo vertę. Nustatydamas draudimo sumą ir siekdamas išvengti nevisiško draudimo, Draudėjas privalo įvertinti planuojamą veiklos pokytį per visą Atsakomybės laikotarpį. Draudimo suma turi atitikti numatomą veiklos rezultatą (Bendrąjį pelną ar kitą polise apibrėžtą rodiklį) per visą Draudimo sutartyje nustatytą Atsakomybės laikotarpį, įskaitant sezoniškumą ir pagrįstai prognozuojamas verslo tendencijas. Jeigu draudimo suma nurodoma kito laikotarpio išraiška (pavyzdžiui, metine ar ketvirtine), skaičiuojant ir tikslinant draudimo sumą ji perskaičiuojama proporcingai polise nustatyto Atsakomybės laikotarpio trukmei;

183. Draudėjas yra atsakingas už tinkamą Draudimo vertės ir Draudimo sumos apskaičiavimą.

184. Draudimo suma sumažėja išmokėtų draudimo išmokų dydžiu (mažėjanti draudimo suma) iki visiškai jos išnaudojimo. Išmokėjus draudimo išmoką ar jų sumą, kuri yra lygi draudimo sumai, Draudimo sutartis laikoma pasibaigusia, išskyrus Bendrosios taisyklių dalies 35.3. punkte nurodytą atvejį.

185. Draudimo apsauga galioja tik tiems finansiniams nuostoliams, kurie yra įvardyti draudimo liudijime. Apdraudžiami gali būti tokie finansiniai nuostoliai:

185.1. Bendrasis pelnas arba grynasis pelnas;

185.1.1. **Bendrasis pelnas** – gautų bendrųjų pajamų (apyvartos) dalis, liekanti atėmus Draudėjo kintamuosius kaštus. Draudimo sutartyje bendrąjį pelną sudaro grynasis pelnas ir pastovūs kaštai;

185.1.2. **Grynasis pelnas** – gautų bendrųjų pajamų (apyvartos) dalis, liekanti atėmus finansines Draudėjo veiklos sąnaudas, ypatinguosius praradimus bei sumokėtus mokesčius;

185.1.3. **Apyvarta** – pajamų suma, kurią Draudėjas gauna iš produktų, prekių pardavimo arba iš teikiamų paslaugų (atskaičiavus visų rūšių suteiktas nuolaidas, PVM ir pan.) Draudimo vietoje iš apdraustos vykdomos veiklos;

185.1.4. **Metinė apyvarta** – apyvarta, gauta per pastarąjį 12 (dvylikos) mėnesių laikotarpį iki Draudimo sutarties įsigaliojimo dienos;

185.1.5. **Apyvartos kritis** – dydis, kuriuo atsakomybės laikotarpiu pasiekta apyvarta sumažėja standartinės apyvartos atžvilgiu;

185.1.6. **Faktinė apyvarta** – Draudėjo Nuostolių įvertinimo laikotarpiu pasiekta reali apyvarta, jeigu Nuostolių įvertinimo laikotarpiu apdrausta veikla iš dalies yra vykdoma;

185.1.7. **Standartinė apyvarta** – apyvarta, gauta per 12 mėnesių laikotarpį iki žalos atsiradimo dienos. Ši apyvarta yra atitinkamai koreguojama, jeigu atsakomybės laikotarpis viršija 12 mėnesių;

185.1.8. Veiklos sąnaudos – išlaidos, susijusios su tipine įmonės veikla, patirtos per nuostolių įvertinimo laikotarpį;

185.1.9. **Pastovūs kaštai** – finansinės Draudėjo veiklos sąnaudos, kurios išlieka nepakitusios didėjant, mažėjant jo vykdomai veiklai ar jai nutrūkus;

185.1.10. **Pastovus darbo užmokestis** – darbuotojų darbo užmokestis, kurio dydis nepriklauso nuo įmonės apyvartos, gamybos ar suteiktų paslaugų apimtys ir mokamas nepriklausomai nuo veiklos apimčių pokyčių; į pastovų darbo užmokestį įskaičiuojami visi su darbo santykiais susiję mokesčiai ir įmokos. Jeigu Pastovus darbo užmokestis nėra draudžiamas pagal Draudimo sutartį kaip atskira draudimo apsauga, jis laikomas Bendrojo pelno sudėtine dalimi (pastoviosiomis sąnaudomis) tiek nustatant draudimo sumą, tiek skaičiuojant nuostolį; nebent Draudimo sutartyje nustatyta kitaip;

185.1.11. **Kintami kaštai** – kintamos (nepastovios) išlaidos, kurios tiesiogiai priklauso nuo gamybos arba kitos Draudėjo (Apdraustojo) veiklos ir kurios proporcingai mažėja, mažėjant apyvartai (pvz., žaliavų pirkimo išlaidos, mokesčiai už suvartotą elektros energiją, transporto ir kitos išlaidos).

185.2. **negautos nuomos pajamos** – tai pinigų suma, kurią Draudėjas gautų už Draudėjo išnuomojamą turtą (pastatus arba pastatus ir įrenginius, jei pastatai išnuomojami su įrenginiais) iš nuomininkų, jei šis Draudėjo turtas nebūtų sugadintas ar sunaikintas dėl draudžiamojo įvykio;

185.3. **papildomos išlaidos** – Draudimo sutartyje numatytas papildomas draudimo apsaugos limitas išlaidoms, kurios atsiranda įvykus draudžiamajam įvykiui. Draudėjo ir Draudiko susitarimu draudžiamos suderintos išlaidos, skirtos verslo nutrūkimui išvengti ar sumažinti arba būtinos veiklos palaikymui, jei nesuderinta kitaip, draudžiamos sekančios papildomos išlaidos:

185.3.1. papildomas užmokestis už darbą viršvalandžiais;

185.3.2. papildomų patalpų, įrenginių nuoma;

185.3.3. greitesnis pristatymas;

185.3.4. papildomos specialistų komandiruotės;

185.3.5. laikinų statinių statymas;

185.3.6. papildomos išlaidos skelbimams ir reklamai.

Papildomos išlaidos visuomet draudžiamos pirmosios rizikos draudimu.

185.4. **darbuotojų kintamas darbo užmokestis** – darbuotojų darbo užmokestis, kurio dydis tiesiogiai priklauso nuo įmonės apyvartos, gamybos ar suteiktų paslaugų apimtys ir atitinkamai kinta didėjant ar mažėjant veiklos apimtims; į kintamą darbo užmokestį įskaičiuojami visi su darbo santykiais susiję mokesčiai ir įmokos (pvz., vienetiniai ar akordiniai atlyginimai, komisiniai, premijos nuo apyvartos). Jeigu kintamas darbo užmokestis yra draudžiamas pagal Draudimo sutartį, jis neįtraukiamas į Bendrąjį pelną nei nustatant draudimo sumą, nei skaičiuojant nuostolį. Kintamas darbo užmokestis draudžiamas tik tais atvejais, kai tai yra nurodyta draudimo sutartyje.

186. **Draudimo vertė** – pinigais išreikšta finansinių nuostolių suma iš apdraustos veiklos, kurią Draudėjas patirtų per atsakomybės laikotarpį, jei įvyktų verslo nutrūkimas. Draudimo vertė nustatoma įvertinus faktinius paskutinių finansinių metų duomenis iš apdraustos veiklos, faktinį finansinių rezultatų pokytį (augimą ar mažėjimą) einamaisiais metais iki Draudimo sutarties sudarymo, planuojamą (įvykusį) finansinių rezultatų pokytį (augimą ar mažėjimą pagal verslo planus) atsakomybės laikotarpiu.

187. **Išskaita (franšizė)** – iš draudimo išmokos išskaičiuojami ir Draudiko neatlyginami Draudimo sutartyje numatyti finansiniai nuostoliai, išreikšti pinigų suma ar / ir kurie patiriami per Išskaitos (franšizės) laikotarpį, kai pastaroji yra išreikšta laikotarpiu, kuris pradedamas skaičiuoti nuo draudžiamojo įvykio dienos. Draudimo sutartyje nurodyta išskaita (franšizė) gali būti šių tipų:

187.1. išreikšta tikslia pinigų suma;

187.2. išreikšta procentais nuo nuostolių dydžio;

187.3. išreikšta dienomis ar kitu laikotarpiu, už kurį nemokama draudimo išmoka;

187.4. kombinuota kelių tipų išskaita.

188. Nedraudžiamaisiais įvykiais laikoma ir Draudikas neatlygina žalos (nuostolių):

188.1. kai dėl draudžiamojo įvykio susidaręs turtinis nuostolis yra lygus ar mažesnis už Draudimo sutartyje nustatytą besąlyginę išskaitą (franšizę), dėl ko neatsiranda pagrindas Verslo nutrūkimo nuostoliams atlyginti; taip pat kai apdraustas turtas po įvykio nėra atkuriamas (nesuremontuojamas, nepakeičiamas ar nesukomplektuojamas) ir Draudėjas neįgyvendina turto atkūrimo, todėl Verslo nutrūkimo nuostoliai dėl tokio neįvykdyto atkūrimo neatlyginami, nebent Draudimo sutartyje nustatyta kitaip;

188.2. kuriuos lėmė nepagrįstas Draudėjo ar turto savininko delsimas ar nepakankamas lėšų skyrimas draudžiamojo įvykio metu sugadintam, sunaikintam ar prarastam turtui atstatyti;

188.3. kai turtas nebuvo draustas, draustas ne nuo tų draudžiamųjų įvykių, kurie lėmė verslo nutrūkimą;

188.4. kai turtas buvo draustas pas kitą draudiką, nebent Draudimo sutartyje buvo sutarta kitaip;

188.5. nėra mokama draudimo išmoka pagal turto draudimo sutartį (dėl to, kad apdraustas turtas nenukentėjo, įvykis pripažintas nedraudžiamuoju arba kitais pagrindais);

188.6. atsiradusios dėl atliktų inovacijų arba patobulinimų, atsakomybės laikotarpiu, dėl ko užsitęsia turto, sugadinto ar prarasto dėl draudžiamąjo įvykio, atstatymas ir (ar) atkūrimas. Tačiau tik ta dalimi, kiek Nuostolių skaičiavimo laikotarpis pailgėjo dėl šių inovacijų ar patobulinimų diegimo;

188.7. susijusių su nepažeistų prekių vertės sumažėjimu;

188.8. jeigu žala apdraustam turtui padaroma už Draudimo vietos ribų;

188.9. jeigu verslo nutrūkimas yra Draudėjo (Apdraustojo) bankroto pasekmė, įsiteisėjus teismo nutarčiai, kuria Draudėjui iškelta bankroto byla, arba Draudėjo veikla apribota dėl restruktūrizacijos;

188.10. jei Draudėjo veikla uždraudžiama, apribojama ar sustabdoma teisėsaugos, valstybės ar savivaldybės institucijų sprendimais;

188.11. nuostolių nesusijusių su apdrausta Draudėjo veikla;

188.12. pajamų ar išlaidų, susijusių su finansine ar investicine veikla, finansinių priemonių, vertybinių popierių ar nekilnojamojo turto sandoriais;

188.13. kintamų kaštų, priklausančių nuo apdraustos veiklos apimtys;

188.14. baudų, netesybų, skolų, delspinigių, pradelstų mokėjimų, kitų bet kokio pobūdžio sankcijų dėl sutarčių, užsakymų ar susitarimų su klientais ar tiekėjais nevykdymo ar netinkamo vykdymo arba kylančių kitais pagrindais nei sutartiniai santykiai;

188.15. nuostolių, kiek jie patiriami (padidėja) pasibaigus atsakomybės laikotarpiui, jeigu per draudimo sutartyje nurodytą atsakomybės laikotarpį nespėjate atkurti apdraustos veiklos apyvartos iki tokio lygio, kuris būtų buvęs, jei nebūtų turto žalos bei verslo nutrūkimo;

188.16. nuostolių, kiek jie patiriami (padidėja) dėl aplaidaus finansinės apskaitos vykdymo, pagal teisės aktų reikalavimus privalomų finansinių ataskaitų audito neatlikimo ar finansinės apskaitos dokumentų neatitikimo teisės aktų reikalavimams;

188.17. nuostolių, kiek jie patiriami (padidėja) dėl to, kad mes sustabdėme įvykio, kuris gali būti pripažintas nedraudžiamuoju, priežasčių, aplinkybių ir pasekmių tyrimą bei nuostolio dydžio nustatymą;

188.18. išlaidų žaliavoms, pagalbinėms ir kitoms medžiagoms bei prekių ir paslaugų įsigijimui, išskyrus mokesčių už suvartotą elektros energiją, šilumą, vandenį arba dujas, jeigu tai yra būtina įmonei išlaikyti po draudžiamąjo įvykio;

188.19. krovininių gabenimo mokesčių ir kitų transportavimo mokesčių, pašto išlaidų, jeigu jie nenumatyti ilgalaikiuose sutartiniuose įsipareigojimuose;

188.20. nuo apyvartos priklausančių draudimo įmokų, pvz. krovininių, prekių ir kt.;

188.21. nuo apyvartos priklausančių atlygių (honorarų), susijusių su intelektinės nuosavybės teisėmis (pvz., už autorines teises, patentus);

189. Draudimo išmokos apskaičiavimas:

189.1. **Žala** – nuostoliai dėl patirtų finansinių nuostolių, susiję su apdrausto turto sunaikinimu, sugadinimu, praradimu ir dėl to patirtos apdraustos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai) dėl Draudimo sutartyje nurodytų draudžiamųjų įvykių.

189.2. Draudimo išmoka Draudėjui apskaičiuojama iš nuostolio dydžio atėmus besąlyginės išskaitos (franšizės) sumą. Nuostolio dydis nustatomas įvertinus santykį tarp draudimo sumos ir draudimo vertės, išskyrus atvejus, kai draudžiama pirmosios rizikos ar draudimo išmokos limitų principais. Bet kuriuo atveju draudimo išmoka negali viršyti draudimo sumos, išskaičiavus besąlyginę išskaitą.

Bendrojo pelno norma – bendrojo pelno ir apyvartos santykis, apskaičiuotas pagal paskutinių pasibaigusį finansinių metų, esančių prieš draudžiamąjo įvykio dieną, duomenis ir patikslintas koeficientu,

atspindinčiu verslo tendencijas iki draudžiamąjo įvykio bei įvertinant veiksmus, kurie būtų darę įtaką apdraustam verslui atsakomybės laikotarpiu, jei draudžiamasis įvykis nebūtų įvykęs.

189.3. Finansinių nuostolių dydis yra nustatomas ir draudimo išmoka apskaičiuojama remiantis Draudėjo ir kompetentingų institucijų pateiktais dokumentais ir prieš sudarant Draudimo sutartį ir įvykus draudžiamąjį įvykiui, Draudėjo pateiktais duomenimis.

189.4. Verslo nutrūkimo finansiniai nuostoliai yra apskaičiuojami įvertinant:

189.4.1. apdrausto verslo pokyčius (augimą ar mažėjimą) bei įprastinius veiklos stabdymus (techninei profilaktikai, aptarnavimui, įrenginių derinimui ir pan.) iki draudžiamąjo įvykio dienos;

189.4.2. visas aplinkybes, kurios per nuostolio įvertinimo laikotarpį būtų lėmusios verslo pokyčius ir rezultatus, jeigu verslas nebūtų nutrūkęs;

189.4.3. pokyčius rinkoje, veikiančius apdraustą veiklą;

189.4.4. visas teises, ekonomines ar politines sąlygas ir aplinkybes, kurios būtų lėmusios veiklos pokyčius ar rezultatus, jei nebūtų atsitikęs verslo nutrūkimas;

189.5. Draudimo išmoka už Draudėjo negautą bendrąjį ar grynąjį pelną apskaičiuojama remiantis šiais principais:

189.5.1. bendrasis pelnas apskaičiuojamas per Nuostolių įvertinimo laikotarpį (tačiau ne ilgiau nei iki Atsakomybės laikotarpio pabaigos) dėl apyvartos sumažėjimo negautas bendrasis pelnas, kuris gaunamas bendrojo pelno normą padauginus iš Standartinės apyvartos ir Faktinės apyvartos per Nuostolių įvertinimo laikotarpį skirtumo;

189.5.2. grynasis pelnas apskaičiuojamas iš bendrojo pelno atimant pastovius kaštus;

189.5.3. jeigu per nuostolių įvertinimo laikotarpį apdraustas verslas Draudėjo arba Draudėjo pavedimu veikusio kito asmens buvo vykdomas ne draudimo vietoje, pajamos gautos iš šios veiklos įskaičiuojamos į faktinę apyvartą;

189.5.4. jeigu į nuostolio atlyginimo sumą įeina amortizaciniai atskaitymai (nusidėvėjimas), sunaikinto ar sugadinto turto daliai tenkanti nusidėvėjimo suma išskaičiuojama iš draudimo išmokos sumos;

189.5.5. atsižvelgiama į nevisišką draudimą ar draudimą padidinta suma;

189.5.6. pritaikoma besąlyginė išskaita (franšizė).

189.6. Draudimo išmoka už Draudėjo negautas nuomos pajamas apskaičiuojama remiantis šiais principais:

189.6.1. pagal Draudėjo dokumentais pagrįstus negautos nuomos pajamų nuostolius, kuriuos Draudėjas patiria dėl turto žalos, įvykusios išnuomotoje patalpoje (pastatuose), tačiau ne daugiau negu Draudimo sutartyje nurodyta negautų nuomos pajamų draudimo suma;

189.6.2. Nuomos pajamos yra mažinamos išlaidomis, kurių nebelieka arba tokių išlaidų dalimi, kurios sumažėja sutrikus apdraustai veiklai;

189.6.3. atsižvelgiama į nevisišką draudimą ar draudimą padidinta suma;

189.6.4. pritaikoma išskaita (franšizė).

189.7. Jeigu po draudžiamąjo įvykio apdrausta veikla neatnaujinama dėl priežasčių, nepriklausančių nuo Draudėjo, verslo nutrūkimo nuostoliai skaičiuojami iki apdrausto turto fizinio atstatymo (remonto, pakeitimo ar sukomplektavimo) į būklę, leidžiančią atnaujinti veiklą, bet ne ilgiau negu trunka Atsakomybės laikotarpis.

189.7.1. Atlygintina suma nustatoma pagal taisykles, atsižvelgiant į veiklos pelną (Bendrąjį pelną), atskaitant sutaupytas sąnaudas ir įskaitytinas pajamas (įskaitant gautas vykdant apdraustą veiklą ne draudimo vietoje), bei taikant polise nustatytas franšizes, limitus ir proporcijas;

189.7.2. Jeigu su Draudėjo vykdoma veikla susijusių pastovinių sąnaudų dalis nėra apdrausta (neįtraukta į Bendrojo pelną, pagal kurį nustatyta draudimo suma, apskaičiavimą), padidėjusių veiklos išlaidų draudimo išmoka nustatoma taikant proporciją. Atitinkamai apskaičiuota padidėjusių veiklos išlaidų suma sumažinama pagal nurodytą santykį, taikant Draudimo sutartyje nustatytus limitus, franšizes, proporcinio draudimo nuostatus ir kitas Taisyklių sąlygas;

189.7.3. Taikomas nevisiško draudimo principas.

189.8. Jei po draudžiamojo įvykio Draudėjas neatkuria arba dalinai atkuria, pagal Draudimo sutartį draustą veiklą, nors veiklos atkūrimas yra ekonomiškai tikslingas ir įmanomas, verslo nutrūkimo nuostoliai nėra atlyginami.

190. Draudimo išmoka nemokama:

190.1. Jei įvykis yra nedraudžiamasis;

190.2. jeigu Draudėjas, su Draudėju susiję asmenys arba Naudos gavėjas bandė suklaidinti Draudiką klastodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis ar ėmėsi veiksmų nepagrįstai gauti ar padidinti draudimo išmoką;

190.3. už bet kokius nedraudžiamuosius Finansinius nuostolius (nurodytus šių Taisyklių Papildomos sąlygos Nr. 07, 188 punkte, jeigu Draudimo sutartyje nesusitarta kitaip);

191. Draudimo išmoka gali būti mažinama arba nemokama:

191.1. jeigu Draudėjas pateikė neteisingą informaciją bei finansinius duomenis draudimo sutarčiai sudaryti bei rizikai įvertinti, kuri galėjo turėti įtakos Draudiko apsisprendimui sudaryti Draudimo sutartį bei nustatyti draudimo sąlygas;

191.2. jeigu Draudėjas laiku nepranešė apie draudžiamąjį įvykį ir dėl šios priežasties Draudikas nebeteri galimybės nustatyti įvykio priežasties ar nuostolio dydžio;

191.3. jeigu Draudėjas nepranešė Draudikui apie draudimo rizikos padidėjimą, dėl ko buvo patirti ar padidėjo finansiniai verslo nutrūkimo nuostoliai;

191.4. jeigu Draudėjas nevykdė Draudiko duotų ir (ar) draudimo liudijime įvardytų nurodymų dėl draudimo rizikos sumažinimo;

191.5. jei Draudėjas ar su Draudėju susiję asmenys atsisakė savo reikalavimo teisės asmeniui, atsakingam už padarytą žalą, arba šios teisės nebegalima įgyvendinti dėl Draudėjo ar su Draudėju susijusių asmenų kaltės;

191.6. jeigu verslo nutrūkimo nuostoliai (ar tam tikra jų dalis) susidarė dėl grynųjų pinigų, vertybinių popierių, dokumentų, planų, brėžinių, informacijos laikmenų, apskaitos knygų ir visų rūšių raštų sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo – draudimo išmoka gali būti mažinama verslo nutrūkimo nuostolių, kurie susidarė dėl šiame punkte nurodyto turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo, dalimi;

191.7. kitais Draudimo sutartyje ar įstatymų nustatytais atvejais.

192. Papildomos Draudėjo pareigos:

192.1. Draudėjas privalo Draudimo sutarties galiojimo metu, Draudėjui ir Draudikui sutarus, suteikti galimybę laisvai ir netrukdomai Draudikui ar

įgaliotam Draudiko atstovui apžiūrėti Draudimo vietą, apdraustai veiklai naudojamą turtą, susipažinti su įmonės finansinės apskaitos dokumentais, patikrinti Draudimo sutartyje nurodytų apsaugos priemonių veikimą bei įsitikinti, ar Draudėjas (Apdraustasis, Naudos gavėjas) laikosi Draudimo sutartyje numatytų sąlygų;

192.2. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo tinkamai tvarkyti buhalterinę apskaitą ir saugoti su tuo susijusius buhalterinės apskaitos dokumentus ar jų kopijas taip, kad būtų išvengta jų sunaikinimo draudžiamojo įvykio metu, priešingu atveju Draudikas pasilieka teisę sumažinti arba atsisakyti išmokėti draudimo išmoką;

192.3. pareikalavus, pateikti informaciją ir dokumentus, reikalingus išsamiai ir tinkamai nustatyti finansinio nuostolio dydį, įskaitant einamųjų ir praėjusių 3 (trejų) metų finansinių rinkinių dokumentus, detalizuotas sąskaitų suvestines ar kitus dokumentus bei informaciją;

192.4. Suteikti informaciją apie kaštų sutaupymą dėl verslo nutrūkimo, kai šie kaštai nutrūkus verslui nebepatiriami, taip pat nurodyti kaštų dydį, kurį įmonė nepatiria nutrūkus verslui;

192.5. Pateikti įmonės verslo planus ir nurodyti bei įvertinti visas aplinkybes, dariusias įtaką įmonės veiklos apimties pokyčiams per Draudimo sutarties galiojimo bei nuostolių įvertinimo laikotarpius;

192.6. Nurodyti veiksmus, skirtus nutrūkusiai veiklai atkurti arba finansiniams nuostoliams mažinti, bei numatomą veiklos nutrūkimo trukmę;

192.7. Derinti su Draudiku papildomas veiklos išlaidas, skirtas apyvartos kritimui išvengti arba jam sumažinti.

193. Kai dėl nuostolio dydžio ir įvykio priežasties tarp šalių kyla nesutarimų, Draudikas ir Draudėjas gali susitarti, kad nuostolio dydį ir įvykio priežastis nustatytų nepriklausomi ekspertai. Ekspertais gali būti asmenys, nurodyti Lietuvos Respublikos Audito, apskaitos ir turto vertinimo instituto ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktuose ekspertų sąrašuose. Ekspertų išvados yra privalomos abiem šalims, jeigu neįrodyta, kad jos yra neteisingos. Remdamasis šiomis išvadomis, Draudikas apskaičiuoja draudimo išmoką.

194. Nuostolio atlyginimo laikotarpiu Draudėjas pagal galimybes privalo sudaryti sąlygas įmonės darbuotojams atlikti kitus darbus, jeigu šie darbuotojai negali atlikti savo funkcijų dėl sustojusios ar sumažėjusios įmonės veiklos apimties.

I lentelė. Metinis pastatų nusidėvėjimas

Pastato paskirtis ir konstrukcija	Kasmetis nusidėvėjimo dydis, %
Administracinė, biurų, prekybos, paslaugų, maitinimo, gydymo, mokslo, poilsio, sporto, kultūros, transporto, viešbučių	
Plytų mūras, monolitas, mišrios konstrukcijos, stambiaplokščiai, blokeliai	0,8
Rąstai	1,5
Metalo karkasas, plastiko karkasas	2,0
Medis, medinis karkasas	2,5
Gamybės, pramonės	
Plytų mūras, monolitas, mišrios konstrukcijos, stambiaplokščiai, blokeliai	1,0
Metalo karkasas, plastiko karkasas	2,0
Medis, medinis karkasas	2,5
Sandėliavimo	
Plytų mūras, monolitas, mišrios konstrukcijos, stambiaplokščiai, blokeliai	1,2
Metalo karkasas, plastiko karkasas	2,0
Medis, medinis karkasas	2,0
Metalo arkinis	2,5
Garažai, pagalbiniai pastatai	
Plytų mūras, monolitas, mišrios konstrukcijos, stambiaplokščiai, blokeliai	1,2
Rąstai	2,0
Metalo karkasas, plastiko karkasas	2,5
Medis, medinis karkasas	2,5
Stiklas su karkasu	3,0

Deividas Raipa
Valdybos pirmininkas

Felix Nagode
Valdybos narys